

ΕΚΘΕΣΗ 2013
ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΧΑΓΗ
ΟΛΛΑΝΔΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ
ΕΛΛΑΔΟΣ – ΟΛΛΑΝΔΙΑΣ

Συντάκτης
Νικόλαος Θωμόπουλος
Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄

Χάγη, Ιούνιος 2014

Η ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

1. Η παρουσίαση των δεδομένων της Ολλανδίας γίνεται συγκριτικά με τα άλλα κράτη μέλη της ΕΕ και ειδικά με την Ελλάδα, ώστε ο αναγνώστης να έχει στη διάθεση του μία τάξη μεγέθους της ολλανδικής οικονομίας, των δημόσιων οικονομικών της και του εξωτερικού εμπορίου της.
2. Η παρουσίαση του διμερούς εμπορίου Ελλάδας – Ολλανδίας έγινε σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία από την ΕΛΣΤΑΤ, κατόπιν οδηγιών της Κεντρικής Υπηρεσίας.
3. Στο κεφάλαιο του διμερούς εμπορίου Ελλάδας – Ολλανδίας δεν γίνεται παρουσίαση του ανταγωνισμού για τα ελληνικά προϊόντα, καθώς τα στατιστικά στοιχεία δεν είναι συγκρίσιμα, επειδή προέρχονται από διαφορετικές στατιστικές πηγές (ελληνικά προϊόντα: ΕΛΣΤΑΤ, ανταγωνισμός: Ολλανδική Στατιστική Υπηρεσία).
4. Στο τέλος κάθε θέματος, παρατίθενται σύνδεσμοι, όπου ο αναγνώστης μπορεί να ανατρέξει για την ανεύρεση περαιτέρω πληροφοριών.
5. Τα στατιστικά δεδομένα, που χρησιμοποιούνται στην έκθεση προέρχονται από την Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat), την Ολλανδική Στατιστική Υπηρεσία (CBS), την Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία (ΕΛΣΤΑΤ), την Τράπεζα Ολλανδίας και την Τράπεζα της Ελλάδος.
6. Τα στοιχεία για τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης στην Ολλανδία ελήφθησαν από το Γραφείο Τύπου της Ελληνικής Πρεσβείας στη Χάγη, όπου και παραπέμπεται ο αναγνώστης για περαιτέρω πληροφορίες.
7. Επειδή ο αριθμός των στατιστικών πινάκων είναι μεγάλος (περίπου 150 σελίδες) επιλέχθηκε να μην ενσωματωθούν ούτε ενδιάμεσα, ούτε στο τέλος της έκθεσης, καθώς κάτι τέτοιο θα την έκανε δύσχρηστη, αλλά να αρχειοθετηθούν σύμφωνα με το κεφάλαιο που αφορούν, ώστε ο αναγνώστης να καταφεύγει άμεσα και εύκολα σε αυτούς.

Ο Προϊστάμενος
Νικόλαος Θωμόπουλος
Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΟΛΛΑΝΔΙΑ – ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	7
1. Στοιχεία Γεωγραφίας.....	7
2. Πληθυσμός	7
3. Πολιτικό σύστημα – Πολίτευμα	7
4. Νομοθετική εξουσία.....	8
5. Εξωτερικές σχέσεις.....	9
5.1 Ολλανδία – Ευρωπαϊκή Ένωση	9
5.2 Συμμετοχή Ολλανδίας σε Διεθνείς Οργανισμούς	9
5.3 Διεθνείς Συμφωνίες.....	11
5.4 Διμερείς συμφωνίες (οικονομικού περιεχομένου).....	11
5.5 Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	11
5.5.1 Τύπος	11
5.5.2 Ραδιοτηλεόραση.....	12
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: ΟΛΛΑΝΔΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ.....	13
1. Γενικά Στοιχεία	13
2. Βασικά Οικονομικά Μεγέθη.....	13
3. Εξέλιξη και Ανάλυση Βασικών Οικονομικών Μεγεθών	14
3.1 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν.....	14
3.2 Αγροτική παραγωγή	14
3.3 Βιομηχανία, Κατασκευές.....	14
3.4 Υπηρεσίες	15
3.5 Πληθωρισμός – Δημόσια & Ιδιωτική Κατανάλωση.....	15
3.6 Αγορά Εργασίας.....	15
3.7 Εξωτερικό Εμπόριο	16
4. Κρατικός Προϋπολογισμός.....	18
5. Οικονομικό – Επιχειρηματικό Περιβάλλον	18
6. Τραπεζικός Τομέας.....	22
7. Υποδομές - Μεταφορές.....	22
8. Κανονιστική Συμμόρφωση	23
9. Συναλλαγματικές Ισοτιμίες	23
10. Διαχείριση Οικονομικής Κρίσης	23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΟΛΛΑΝΔΙΑΣ	24
1. Διμερές Εμπόριο.....	24

1.1 Η διαχρονική πορεία	24
1.2 Η εμπορική σχέση.....	24
1.3 Τα προϊόντα.....	24
2. Επενδύσεις	25
3. Χρηματιστήριο.....	25
4. Τουρισμός.....	25
5. Τομείς Συνεργασίας.....	26
6. Έργα – Προκηρύξεις	26
7. Δράσεις Οικονομικής Διπλωματίας	26
8. Προτάσεις ανάληψης δράσεων	26
9. Διεθνείς Εκθέσεις	27
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ1: ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗΝ ΟΛΛΑΝΔΙΑ	29
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε: ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ	31
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ: ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	32
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ: ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ.....	33

Χώρα	Κάτω Χώρες (Ολλανδία)
Πολίτευμα	Βασιλευομένη Δημοκρατία
Πρωτεύουσα	Άμστερνταμ
Έδρα της Κυβέρνησης	Χάγη
Μεγαλύτερες πόλεις	Άμστερνταμ, Ρότερνταμ, Χάγη, Ουτρέχτη
Γλώσσες	Ολλανδικά (επίσημη), Φριζικά (επίσημη)

ΓΕΝΙΚΑ 2013		Ολλανδία	Ελλάδα	ΕΕ (28)
Έκταση	τετρ. χιλ.	41.540	131.957	4.493.712
Πληθυσμός	κάτοικοι	16.779.575	11.062.508	507.162.571
Πληθ. Πυκνότητα	κατ./τ.χ.	498	86	116

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ 2013		Ολλανδία	Ελλάδα	ΕΕ (28)
ΑΕΠ	δισ ευρώ	602,7	182,1	13.069,7
ΑΕΠ κατά κεφαλή (κ.κ.)	ευρώ	35.900	17.400	25.700
ΑΕΠ ετήσια μεταβολή	%	-0,8	-3,9	0,1
Πληθωρισμός	%	2,6	-0,9	1,5
Ιδιωτική Κατανάλωση κατά κεφαλή	ευρώ	16.300	12.800	15.000
Δημόσια Κατανάλωση κατά κεφαλή	ευρώ	10.100	3.100	5.600
Ανεργία	%	6,7	27,5	10,8

ΔΗΜ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ 2013		Ολλανδία	Ελλάδα	ΕΕ (28)
Δημ. Δαπάνες	δισ ευρώ	300,0	106,8	6.412,4
Δημ. Δαπάνες επί του ΑΕΠ	%	49,8	58,5	49,0
Δημ. Δαπάνες κατά κεφαλή	ευρώ	17.859,0	9.608,0	12.617
Δημ. Έσοδα	δισ ευρώ	285,3	83,5	5.976,1
Δημ. Έσοδα επί του ΑΕΠ	%	47,3	45,8	45,7
Δημ. Έσοδα κατά κεφαλή	ευρώ	16.981,0	7.524,0	11.758,0
Δαπάνες προς Έσοδα	%	95,1	78,30	93,2
Έλλειμμα	δισ ευρώ	-14,7	-23,1	-436,3
Έλλειμμα επί του ΑΕΠ	%	-2,4	-12,7	-3,3
Έλλειμμα κατά κεφαλή	ευρώ	-879,0	-2.084,0	-859
Δημ. Χρέος	δισ ευρώ	443,0	318,7	11.386,0
Δημ. Χρέος επί του ΑΕΠ	%	73,5	175,1	87,1

ΕΞΩΤ. ΕΜΠΟΡΙΟ 2013		Ολλανδία	Ελλάδα	ΕΕ (28)
Σύνολο Εξαγωγών	δισ ευρώ	505,9	27,6	4.575,1
Εξαγωγές σε ΕΕ	δισ ευρώ	382,8	12,8	2.838,0
Εξαγωγές σε ΤΧ	δισ ευρώ	123,1	14,8	1.737,1
Σύνολο Εισαγωγών	δισ ευρώ	444,1	46,8	4.445,5
Εισαγωγές από ΕΕ	δισ ευρώ	205,8	22,1	2.762,9
Εισαγωγές από ΤΧ	δισ ευρώ	238,3	24,7	1.682,6
Εμπορικό Ισοζύγιο	δισ ευρώ	61,8	-19,2	129,6
Ισοζύγιο με ΕΕ	δισ ευρώ	177,0	-9,3	75,1
Ισοζύγιο με ΤΧ	δισ ευρώ	-115,2	-9,9	54,5
Πελάτες Ολλανδίας	Γερμανία 25,2%, Βέλγιο 12,8%, Γαλλία 8,5%, Ην. Βασίλειο 8,4%, Ιταλία 4,4%, ΗΠΑ 3,5%, Ισπανία 2,6%			
Προμηθευτές Ολλανδίας	Γερμανία 14,4%, Κίνα 12,0%, Βέλγιο 8,4%, Ην. Βασίλειο 6,6%, Ρωσία 6,5%, ΗΠΑ 6,5%, Γαλλία 4,0%, Νορβηγία 3,7%			
Εξαγόμενα προϊόντα από την Ολλανδία	Συσκευές επικοινωνίας, ηλεκτρονικοί υπολογιστές, φάρμακα, μηχανές και συσκευές εκτύπωσης, ιατρικά και ορθοπεδικά όργανα και συσκευές, αίμα, αργαλειοί για ύφανση, κυκλικό υδρογονάνθρακες.			
Εισαγόμενα προϊόντα από την Ολλανδία	Συσκευές επικοινωνίας, ηλεκτρονικοί υπολογιστές, φάρμακα, μηχανές και συσκευές εκτύπωσης, ιατρικά και ορθοπεδικά όργανα και συσκευές, ηλεκτρονικά κυκλώματα, συσκευές εικόνας και ήχου, αργίλιο, επιβατικά αυτοκίνητα			

ΔΙΜΕΡΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ 2013

Εξαγωγές σε Ολλανδία	430 εκ. ευρώ
Μεταβολή εξαγωγών	-2,9 %
Εισαγωγές από Ολλανδία	2.174 εκ. ευρώ
Μεταβολή εισαγωγών	-4,5 %
Ισοζύγιο με Ολλανδία	-1.744 εκ. ευρώ
Μεταβολή ελλείμματος	-4,9 %
Εξαγόμενα προϊόντα στην Ολλανδία	Φάρμακα, φρούτα, ψάρια, αργίλιο, παρασκευάσματα λαχανικών, καρπών και φρούτων, ορυκτά καύσιμα & έλαια, πλαστικά, ηλεκτρικές συσκευές και συσκευές ήχου και εικόνας, καπνά, μηχανές, συσκευές και μηχανικές επινοήσεις.
Εισαγόμενα προϊόντα από την Ολλανδία	Κρέατα, λέβητες, μηχανές και συσκευές, φάρμακα, γάλα, αυγά, ηλεκτρικές συσκευές και συσκευές ήχου και εικόνας, ορυκτά καύσιμα & ελαία, ιατρικά, οπτικά, και φωτογραφικά όργανα και συσκευές, πλαστικά, χημικά προϊόντα, παρασκευάσματα από δημητριακά, αλευρά, άμυλα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΟΛΛΑΝΔΙΑ – ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Στοιχεία Γεωγραφίας

Οι Κάτω Χώρες (Ολλανδικά: Nederland) αποτελούν μία από τις τέσσερις συστατικές χώρες του Βασιλείου των Κάτω Χωρών, μετά τη διάλυση των Ολλανδικών Αντιλλών στις 10 Οκτωβρίου 2010. Οι υπόλοιπες τρεις χώρες είναι η Αρούμπα, το Κουρασάο και ο Άγιος Μαρτίνος, ενώ τα νησιά Μπονέρ, Άγιος Ευστάθιος και Σάμπα (νησιά BES) αποτελούν ιδιαίτερους δήμους της Ολλανδίας.

Το όνομα Ολλανδία (Holland), που χρησιμοποιείται συχνά για τις Κάτω Χώρες, αναφέρεται σε δύο από τους δώδεκα νομούς της, τη Βόρεια Ολλανδία (Noord Holland) και τη Νότια Ολλανδία (Zuid Holland).

Η Ολλανδία βρίσκεται στη Δυτική Ευρώπη μεταξύ Γερμανίας και Βελγίου και βρέχεται από τη Βόρεια Θάλασσα. Τα χερσαία σύνορά της είναι 1.027 χιλ. (450 χιλ. με το Βέλγιο, 577 χιλ. με τη Γερμανία) και η ακτογραμμή της είναι 451 χιλ.

Είναι η 23^η σε μέγεθος χώρα της ΕΕ με συνολική έκταση 41.540 τετρ. χιλ. (λίγο μικρότερη από τη Δανία) και η χώρα με τη μεγαλύτερη αναλογία στην ΕΕ, υδάτινης προς συνολικής έκτασης, καθώς το 18,8% της έκτασής της καλύπτεται από ύδατα (εσωτερικά ύδατα).

Σε σύγκριση με την Ελλάδα, η Ολλανδία έχει έκταση μικρότερη από το 1/3 της έκτασης της Ελλάδας, όση περίπου η Μακεδονία και η Θράκη μαζί.

2. Πληθυσμός

Το 2013, ο πληθυσμός της Ολλανδίας ανήλθε σε 16.779.575 κατοίκους. Είναι η 8^η σε πληθυσμό χώρα της ΕΕ και η 2^η σε πληθυσμιακή πυκνότητα (μετά την Μάλτα) με 497 κατοίκους ανά τετρ. χιλ. εδάφους.

Από απόψεως προέλευσης, το 9,1% του πληθυσμού είναι ετερόχθονες «δυτικής» προέλευσης (Ευρώπη, ΗΠΑ, Καναδάς, Αυστραλία) και το 11,4% ετερόχθονες «μη δυτικής» προέλευσης (Τούρκοι, Μαροκινοί, Σουριναμέζοι κοκ).

Από απόψεως θρησκείματος, 47% είναι άθεοι, 27% καθολικοί, 17% προτεστάντες, 6% μουσουλμάνοι και 3% λοιπά.

Το 2012, οι μετανάστες ανέρχονταν σε 760.358 (4,5% του πληθυσμού), από τους οποίους οι 334.549 (2% του πληθυσμού) προέρχονταν από άλλα κράτη μέλη της ΕΕ.

Συγκριτικά με την Ελλάδα, η Ολλανδία έχει 1,5 φορά τον πληθυσμό και 5,8 φορές την πληθυσμιακή πυκνότητα από της Ελλάδας.

3. Πολιτικό σύστημα – Πολίτευμα

Το πολίτευμα της Ολλανδίας είναι Συνταγματική Μοναρχία. Βασιλιάς είναι ο Γουλιέλμος – Αλέξανδρος του οίκου Οράνιε – Νασάου.

Το ολλανδικό Κοινοβούλιο αποτελείται από δύο σώματα. Τη Βουλή των Αντιπροσώπων με 150 βουλευτές (Κάτω Βουλή) και τη Γερουσία με 75 γερουσιαστές (Άνω Βουλή). Και τα δύο σώματα εκλέγονται ανά τέσσερα χρόνια. Οι τελευταίες κοινοβουλευτικές εκλογές διεξήχθησαν στις 12 Σεπτεμβρίου 2012. Πρώτο κόμμα αναδείχθηκε το Λαϊκό Κόμμα (συντηρητικοί φιλελεύθεροι) και σχημάτισε κυβέρνηση συνεργασίας με το δεύτερο, Εργατικό Κόμμα (σοσιαλδημοκράτες), με πρωθυπουργό τον Μαρκ Ρούττε.

ΣΥΝΤ.	ΟΝΟΜΑ	ΑΡΧΗΓΟΣ	ΨΗΦΟΙ (9/2012)	ΚΟΙΝΟ ΒΟΥΛΙΟ	ΓΕΡΟΥ ΣΙΑ
	ΣΥΝΟΛΟ		9.399.664	150	75
VVD	Λαϊκό Κόμμα για Ελευθερία και Δημοκρατία (Συντηρητικοί Φιλελεύθεροι)	Μαρκ Ρούττε	2.498.231	41	16
PvdA	Εργατικό Κόμμα (Σοσιαλδημοκράτες)	Ντίντερικ Σάμσον	2.331.862	38	14
PVV	Κόμμα για την Ελευθερία (Ακροδεξιοί)	Γκέρτ Βίλντερς	950.055	15	10
SP	Σοσιαλιστικό Κόμμα (Αριστεροί)	Εμίλ Ρούμερ	908.295	15	8
CDA	Χριστιανοδημοκρατική Έκκληση (Χριστιανοδημοκράτες)	Σίμπραντ φαν Χάερσμα Μπούμα	801.160	13	11
D66	Δημοκράτες 66 (Σοσιαλφιλελεύθεροι)	Αλεξάντερ Πέχτολντ	751.504	12	5
CU	Χριστιανική Ένωση (Συντηρητικοί)	Άρι Σλομπ	294.121	5	2
GL	Πράσινη Αριστερά (Πράσινοι)	Γιολάντε Σαπ	219.640	4	5
SGP	Πολιτικό Κόμμα Μεταρρύθμισης (Δεξιοί)	Κέις φαν ντερ Στάι	197.046	3	1
PvdD	Κόμμα για τα ζώα	Μαριάννε Τίμε	181.272	2	1
50+	Άνω των 50 (Συνταξιούχοι)	Γιαν Νάχελ	176.926	2	1
OSF	Ανεξάρτητη Ομάδα Γερουσίας	Κέις ντε Λάνχε	-	0	1
	Λοιπά κόμματα		89.552	0	0

4. Νομοθετική εξουσία

Τη νομοθετική εξουσία έχει η Βουλή των Αντιπροσώπων (Κάτω Βουλή) που διαμορφώνει και ψηφίζει τους νόμους. Η Γερουσία (Άνω Βουλή) ως συννομοθέτης εγκρίνει ή απορρίπτει τους νόμους, επιστρέφοντάς τους στην Κάτω Βουλή, αλλά δεν έχει την ισχύ να τροποποιήσει αυτούς ή να προτείνει κάποιο νόμο. Τέλος, ένας νόμος τίθεται σε ισχύ μετά την υπογραφή του από το Βασιλιά, ο οποίος είναι επικεφαλής του Συμβουλίου της Επικρατείας (Raad van State).

5. Εξωτερικές σχέσεις

5.1 Ολλανδία – Ευρωπαϊκή Ένωση

Η Ολλανδία, ιδρυτικό μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προσεγγίζει αυτήν, περισσότερο, στο πλαίσιο των ελευθέρων συναλλαγών, θεωρώντας ότι πολλά θέματα, όπως οι συντάξεις, η φορολογία, ο πολιτισμός, η παιδεία, η κοινωνική μέριμνα κ.ο.κ. πρέπει να ρυθμίζονται σε εθνικό επίπεδο, χωρίς να παρεμβαίνει σε αυτά η ΕΕ, η οποία πρέπει να φροντίζει για την απλοποίηση των κανόνων και των διαδικασιών των συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών και μεταξύ αυτών και των τρίτων χωρών.

Στο θέμα του ευρωπαϊκού προϋπολογισμού, η Ολλανδία θεωρεί ότι οι εισφορές των κρατών-μελών πρέπει να είναι πιο ισορροπημένες, στοχεύοντας στη μείωση της δικής της εισφοράς. Παράλληλα, θεωρεί ότι η ΕΕ δεν πρέπει να διευρύνεται συνεχώς και σε περίπτωση νέας διεύρυνσης, το υποψήφιο κράτος-μέλος πρέπει να τηρεί πλήρως όλα τα κριτήρια.

Επίσης, σημαντική είναι η θέση της Ολλανδίας για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα στην ευρωζώνη, θεωρώντας ότι τα προβλήματα, που οδήγησαν στην κρίση χρειάζονται σταθερή και συνεχή αντιμετώπιση. Τα κράτη μέλη πρέπει να τακτοποιήσουν τα δημόσια οικονομικά τους και γι' αυτό απαιτείται η ΕΕ να ενισχύσει τη δημοσιονομική πειθαρχία, αναθέτοντας την επίβλεψη των κανονισμών σε ανεξάρτητη αρχή, ώστε να είναι σε θέση να εξαναγκάσει τα κράτη μέλη να προσαρμόζουν την πολιτική τους προς την κατεύθυνση της δημοσιονομικής εξυγίανσης και σταθερότητας.

5.2 Συμμετοχή Ολλανδίας σε Διεθνείς Οργανισμούς

1. Αφρικάνικο Ταμείο Ανάπτυξης (μη περιφερειακό μέλος)
2. Αφρικάνικη Τράπεζα Αναπτύξεως (μη περιφερειακό μέλος)
3. Αρκτικό Συμβούλιο (παρατηρητής)
4. Ομάδα της Αυστραλίας
5. Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών
6. Συμβούλιο των Κρατών της Βαλτικής Θάλασσας (παρατηρητής)
7. Κοινωνία των Δημοκρατιών
8. Ευρωπαϊκός Οργανισμός Πυρηνικών Ερευνών
9. Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ανακουφιστικής Φροντίδας
10. Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης
11. Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα
12. Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων
13. Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διαστήματος
14. Οργανισμός Επισιτισμού και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών
15. Ομάδα Χρηματοπιστωτικής Δράσης (FATF)
16. Διαμερικανική Τράπεζα Αναπτύξεως (IADB)
17. Διεθνής Οργανισμός Ατομικής Ενέργειας
18. Διεθνής Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης

19. Διεθνής Οργανισμός Πολιτικής Αεροπορίας (ICAO)
20. Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο (national committees)
21. Διεθνής Οργανισμός Ανάπτυξης (IDA)
22. Διεθνής Οργανισμός Ενέργειας (IEA)
23. Διεθνές Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (IFAD)
24. Διεθνής Οργανισμός Χρηματοδότησης (IFC)
25. Διεθνής Ομοσπονδία Συνδέσμων Ερυθρού Σταυρού και Ερυθράς Ημισελήνου (IFRCS)
26. Διακυβερνητική Αρχή για την Ανάπτυξη (IGAD)
27. Διεθνής Υδρογραφικός Οργανισμός (IHO)
28. Διεθνής Οργάνωση Εργασίας (ILO)
29. Διεθνές Νομισματικό Ταμείο
30. Διακυβερνητικός Ναυτιλιακός Συμβουλευτικός Οργανισμός (IMO)
31. Διεθνής Οργανισμός Ναυτιλιακών Δορυφόρων (IMSO)
32. Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή (IOC)
33. Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (IOM)
34. Διακοινοβουλευτική Ένωση (IPU)
35. Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης (ISO)
36. Διεθνής Οργανισμός Δορυφορικών Τηλεπικοινωνιών (ITSO)
37. Διεθνής Ένωση Τηλεπικοινωνιών ITU
38. Οργανισμός Πολυμερούς Ασφάλισης Επενδύσεων (MIGA)
39. Οργανισμός Πυρηνικής Ενέργειας (NEA)
40. Ομάδα Πυρηνικών Προμηθευτών (NSG)
41. Οργανισμός Αμερικάνικων Κρατών OAS (observer)
42. ΟΟΣΑ
43. Οργανισμός για την Απαγόρευση των Χημικών Όπλων
44. ΟΑΣΕ
45. Συμμαχία του Ειρηνικού (παρατηρητής)
46. Λέσχη των Παρισίων (Paris Club)
47. Μόνιμο Δικαστήριο Διαιτησίας (PCA)
48. Κέντρο Επιβολής του νόμου της Νοτιοανατολικής Ευρώπης SELEC (παρατηρητής)
49. Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού (UNWTO)
50. Παγκόσμια Ταχυδρομική Ένωση (UPU)
51. Παγκόσμιος Οργανισμός Τελωνείων (WCO)
52. Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (WHO)
53. Παγκόσμια Οργάνωση Διανοητικής Ιδιοκτησίας (WIPO)
54. Παγκόσμιος Μετεωρολογικός Οργανισμός (WMO)

55. Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (WTO)

56. Επιτροπή Zangger (ZC)

5.3 Διεθνείς Συμφωνίες

Η Ολλανδία έχει υπογράψει 3.814 πολυμερείς συμφωνίες, από τις οποίες, σήμερα, είναι σε ισχύ οι 2.807.

Αναλυτικά για κάθε συμφωνία: Ιστοσελίδα Ολλανδικής Κυβέρνησης

<https://verdragenbank.overheid.nl/en/Verdrag/ZoekUitgebreid>

5.4 Διμερείς συμφωνίες (οικονομικού περιεχομένου)

Η Ολλανδία έχει υπογράψει 395 διμερείς συμφωνίες οικονομικής συνεργασίας, από τις οποίες, σήμερα, είναι σε ισχύ οι 165 και 454 διμερείς συμφωνίες φορολογικού περιεχομένου (ανταλλαγής φορολογικών πληροφοριών, αποφυγής διπλής φορολογίας κοκ) από τις οποίες είναι σε ισχύ οι 398.

Αναλυτικά για κάθε συμφωνία: Ιστοσελίδα Ολλανδικής Κυβέρνησης

<https://verdragenbank.overheid.nl/en/Verdrag/ZoekUitgebreid>

5.5 Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης

Τα κύρια χαρακτηριστικά της αγοράς του Τύπου στην Ολλανδία είναι το υψηλό αναγνωστικό κοινό, η μείωση της κυκλοφορίας λόγω χρήσης των ηλεκτρονικών μορφών ενημέρωσης, η αυξανόμενη συγκέντρωση σε περιορισμένο αριθμό εκδοτικών συγκροτημάτων και η ξένη ιδιοκτησία.

Η κυκλοφορία των εφημερίδων και περιοδικών μειώνεται σταδιακά. Το 2012, η ετήσια κυκλοφορία εφημερίδων ανήλθε σε 1,2 δις αντίτυπα έναντι 1,5 δις αντίτυπα περίπου το 2007, ενώ των περιοδικών σε 505 εκατ. αντίτυπα από 716 εκατ. το 2004.

Ο χρόνος παρακολούθησης τηλεόρασης αυξήθηκε από 184 λεπτά το 2009, σε 196 λεπτά την ημέρα το 2012. Το πρώτο κανάλι της κρατικής τηλεόραση Nederland 1 κατέχει το μεγαλύτερο μερίδιο της αγοράς με 21% και ακολουθούν τα ιδιωτικά κανάλια RTL4 και SBS6 με μερίδιο 15% και 8% αντίστοιχα.

Ο μέσος χρόνος ακρόασης ραδιοφώνου ανέρχεται σε 185 λεπτά ημερησίως. Ο μεγαλύτερος ραδιοφωνικός σταθμός είναι ο ιδιωτικός 538 της Talpa Media με μερίδιο αγοράς 11,1% και ακολουθούν οι κρατικοί σταθμοί Radio 3FM και Radio 2 με ποσοστά 9,9 και 9,7% αντίστοιχα.

Ο μέσος χρόνος πλοήγησης στο διαδίκτυο ανέρχεται σε 11 ώρες εβδομαδιαίως με το 92% του πληθυσμού να έχει πρόσβαση σε αυτό. Οι ιστοσελίδες με την μεγαλύτερη επισκεψιμότητα είναι η μηχανή αναζήτησης Google (αμερικάνικη και ολλανδική έκδοση) και ακολουθούν οι ιστοσελίδες facebook.com, youtube.com και live.com.

5.5.1 Τύπος

Υπάρχουν έντεκα ημερήσιες εφημερίδες εθνικής εμβέλειας, από τις οποίες οι εννέα ασχολούνται με θέματα γενικού ενδιαφέροντος, που απευθύνονται στο ευρύ κοινό: De Telegraaf, Algemeen Dagblad, De Volkskrant, NRC Handelsblad, NRC next, Trouw, Het Parool, Reformatorisch Dagblad και Nederlands Dagblad.

Οι εφημερίδες De Telegraaf και Algemeen Dagblad (AD) θεωρούνται «λαϊκές» εφημερίδες και διαβάζονται από τα λαϊκά στρώματα, ενώ οι υπόλοιπες θεωρούνται εφημερίδες ποιότητας, που απευθύνονται σε μορφωμένο αναγνωστικό κοινό.

Επιπλέον, υπάρχουν τέσσερις εξειδικευμένες εφημερίδες: Het Financieele Dagblad (οικονομική, με πολλές ειδήσεις από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες), Het Agrarisch Dagblad (για τον τομέα της γεωργίας), Cobouw (για τις κατασκευές) και Nederlandse Staatscourant (για την κυβέρνηση). Σημειώνεται ότι δεν υπάρχουν εξειδικευμένες αθλητικές εφημερίδες.

Από ιδιοκτησιακής απόψεως, στο χώρο του Τύπου επικρατεί ολιγομονοπωλιακή κατάσταση. Τρεις όμιλοι ελέγχουν το 90% της αγοράς. Οι όμιλοι De Persgroep, Telegraaf Media Groep και Wegener. Ο όμιλος De Persgroep είναι βελγικών συμφερόντων, ο όμιλος Wegener βρετανικών συμφερόντων (το 87% του κεφαλαίου ελέγχεται από την Mecom Group plc), ενώ η μεγαλύτερη δωρεάν εφημερίδα (Metro) σουηδικών συμφερόντων.

5.5.2 Ραδιοτηλεόραση

Η Ολλανδία έχει τρεις τηλεοπτικούς σταθμούς εθνικής εμβέλειας που χρηματοδοτούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό: Το Nederland 1, Nederland 2 και Nederland 3 και πολλούς ιδιωτικούς, όπως το RTL Nederland, το RTL 4, RTL 5, RTL 7, RTL 8, SBS, NET 5, Veronica και TMF 9. Τα διεθνή κανάλια στην Ολλανδία είναι το Cartoon Network, τα διεθνή κανάλια του BBC, το CNBC, το CNN International, και η Deutsche Welle. Μερικά από αυτά τα κανάλια μεταδίδονται στην ολλανδική γλώσσα, ενώ άλλα χρησιμοποιούν υπότιτλους. Η καλωδιακή τηλεόραση στην Ολλανδία έχει ένα από τα υψηλότερα ποσοστά διείσδυσης στην Ευρώπη: περίπου 95%. Επίσης, από τον Δεκέμβριο του 2006, όλα τα τηλεοπτικά σήματα μεταδίδονται μόνο σε ψηφιακή μορφή.

Για περισσότερες πληροφορίες: Γραφείο Τύπου και Επικοινωνιών Χάγης

*Embassy of Greece in The Hague
Press and Communication Office
Amaliastraat 1, 2514 JC Den Haag*

Tel : +31 (0) 70 365 23 43

Fax : +31 (0) 70 361 44 37

E-mail : press@greekembassy.nl

Website: www.greekembassy.nl

Facebook: www.facebook.com/pages/Greece-in-the-Netherlands/245350312271339

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: ΟΛΛΑΝΔΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

1. Γενικά Στοιχεία

Η ολλανδική οικονομία σταδιακά συνέρχεται από την παρατεταμένη ύφεση των τελευταίων χρόνων μετά από σημαντικές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας, την υγειονομική περίθαλψη και το συνταξιοδοτικό σύστημα. Επίσης έχει επιτευχθεί σημαντική δημοσιονομική εξυγίανση με το έλλειμμα του προϋπολογισμού να περιορίζεται το 2013 στο 2,4% του ΑΕΠ. Ωστόσο, ο τραπεζικός τομέας παραμένει μεγάλος και ευάλωτος στο υψηλό χρέος των νοικοκυριών (ιδιωτικό χρέος), με συνέπεια οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) να αντιμετωπίζουν σημαντικούς πιστωτικούς περιορισμούς.

Η δημοσιονομική πολιτική, στο σκέλος των δαπανών, κατάφερε να ενισχύσει τη μακροπρόθεσμη διατηρησιμότητα των δημόσιων οικονομικών περιορίζοντας την έκθεσή της στα μεγέθη, που σχετίζονται με τη γήρανση του πληθυσμού. Ωστόσο, στο σκέλος των εσόδων, οι συχνές αναθεωρήσεις των σχεδίων εξυγίανσης της ΕΕ, όπως και το ειδικό φορολογικό καθεστώς των πολυεθνικών επιχειρήσεων στην Ολλανδία, οδήγησαν σε αναστολή της αυτόματης σταθεροποίησης των εσόδων.

Στην αγορά κατοικίας, οι ονομαστικές τιμές έπεσαν κατά 20% από το υψηλό στις αρχές του 2008, ενώ η αξία του 40% των υποθηκευμένων κατοικιών είναι μικρότερη από την αρχική (negative home equity). Επιπλέον, περισσότερο από τα μισά υποθηκευμένα δάνεια δεν έχουν ωριμάσει ακόμα, με συνέπεια, μέχρι σήμερα, να αποπληρώνονται μόνον τόκοι και όχι χρεολύσια. Αν και θεωρείται ότι τα νοικοκυριά έχουν, κατά μέσο όρο, σημαντική περιουσία, η σύνθεση και η κατανομή της δημιουργούν την υπόνοια ότι τα νοικοκυριά δεν θα είναι σε θέση να αποπληρώσουν τα ενυπόθηκα δάνεια, όταν αυτά γίνουν απαιτητά.

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις παίζουν σημαντικό ρόλο στην ολλανδική οικονομία, αλλά χτυπήθηκαν σκληρά από την οικονομική κρίση του 2008. Οι ολλανδικές τράπεζες έκαναν πιο αυστηρά τα κριτήρια χορηγήσεων, με συνέπεια οι επιχειρήσεις να βρεθούν σε χρηματοδοτικό αδιέξοδο, καθώς δεν υπάρχουν πολλές εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης.

2. Βασικά Οικονομικά Μεγέθη

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΒΑΣΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΟΛΛΑΝΔΙΑΣ				
ΜΕΓΕΘΟΣ	ΜΟΝΑΔΑ	2011	2012	2013
ΑΕΠ, Ονομαστικό	δισ €	599,1	599,3	602,7
ΑΕΠ, Μεταβολή	%	0,9	-1,2	-0,8
ΑΕΠ, Κατά κεφαλήν	χιλ. €	35,9	35,8	35,9
Ανεργία	%	4,4	5,3	6,7
Πληθωρισμός	%	2,5	2,8	2,6
Εξαγωγές αγαθών	δισ €	397,1	420,4	419,6
Εισαγωγές αγαθών	δισ €	351,9	374,4	367,4
Εμπορικό Ισοζύγιο	δισ €	45,2	46,0	52,2
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών	δισ €	54,4	57,2	62,6

ΑΞΕ στη χώρα (αποθέματα)	δισ €	470,1	473,2	485,9
ΑΞΕ από τη χώρα (αποθέματα)	δισ €	759,1	751,1	777,2
Δημοσιονομικό Ισοζύγιο	% ΑΕΠ	-4,3	-4,0	-2,4
Δημόσιο Χρέος	% ΑΕΠ	65,7	71,3	73,5
Εξωτερικό Χρέος	% ΑΕΠ	320,1	317,2	294,4
Συναλλαγματικά Αποθέματα	δισ €	39,6	41,6	33,6

Πηγή: Eurostat & Τράπεζα Ολλανδίας Δεδομένα: 02.06.2014

3. Εξέλιξη και Ανάλυση Βασικών Οικονομικών Μεγεθών

3.1 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν

Το 2013, το ΑΕΠ της Ολλανδίας ανήλθε, σε τρέχουσες τιμές, περίπου στα 602,7 δισ ευρώ έναντι 599,3 δισ ευρώ το 2012, αντιπροσωπεύοντας το 4,8% του ΑΕΠ της ΕΕ και καθιστώντας την Ολλανδία την 6η μεγαλύτερη οικονομία της ΕΕ μετά τη Γερμανία (20,9%), Γαλλία (15,8%), Ην. Βασίλειο (14,5%), Ιταλία (11,9%) και Ισπανία (7,8%). Συγκριτικά με την Ελλάδα, το ολλανδικό ΑΕΠ είναι 3,3 φορές μεγαλύτερο από το ελληνικό.

Το 2013 η ύφεση της ολλανδικής οικονομίας περιορίσθηκε στο 0,8% έναντι 1,2% το 2012, καθώς το τέταρτο τρίμηνο του 2013, η Ολλανδία εισήλθε σε φάση ανάπτυξης.

Το 2013, το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ολλανδίας ανήλθε σε 35.900 ευρώ, έναντι 35.800 ευρώ το 2012, υπερβαίνοντας κατά 39,7% (= 139,7 – 100) το μέσο κατά κεφαλήν ΑΕΠ της ΕΕ και κατατάσσοντας την Ολλανδία 5η στην ΕΕ μετά το Λουξεμβούργο, Δανία, Σουηδία και Αυστρία. Συγκριτικά με την Ελλάδα, το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ολλανδίας είναι περίπου 2,1 φορές μεγαλύτερο από το ελληνικό.

Από απόψεως σύνθεσης το ολλανδικό ΑΕΠ προέρχεται κατά 2,5% από τον πρωτογενή τομέα, 24,9% από το δευτερογενή και κατά 72,6% από τον τριτογενή.

3.2 Αγροτική παραγωγή

Το 2013, η αγροτική παραγωγή της Ολλανδίας ανήλθε, σε βασικές τιμές, στα 23,8 δισ ευρώ περίπου έναντι 22,9 δισ ευρώ το 2012. αντιπροσωπεύοντας το 6,3% της αγροτικής παραγωγής της ΕΕ.

Η Ολλανδία είναι η 6^η μεγαλύτερη αγροτοπαραγωγός χώρα στην ΕΕ μετά την Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Ισπανία και Ην. Βασίλειο, αν και, από απόψεως έκτασης, υπολείπεται των περισσότερων κρατών μελών της ΕΕ, καθώς είναι η 23^η σε μέγεθος χώρα της ΕΕ.

Το παραπάνω επίτευγμα οφείλεται τόσο στη φυτική, όσο και στη ζωική παραγωγή και κυρίως στην παραγωγή φυτολαχανικών, πατάτας και στη παραγωγή ζώων και ζωικών προϊόντων.

Συγκριτικά με την Ελλάδα, η Ολλανδία έχει περίπου διπλάσια φυτική και τετραπλάσια ζωική παραγωγή από τη χώρα μας.

3.3 Βιομηχανία, Κατασκευές

Το 2012, ο κύκλος εργασιών τόσο στη βιομηχανία, όσο και στις κατασκευές μειώθηκε έναντι του 2011. Στη βιομηχανία από 309,4 δισ ευρώ το 2011, περιορίσθηκε στα 305,8 δισ

ευρώ το 2012, ενώ στις κατασκευές από 89,7 δις ευρώ το 2011, στα 83,0 δις ευρώ το 2012. Ωστόσο, η Ολλανδία παρέμεινε η έκτη χώρα με το μεγαλύτερο βιομηχανικό και κατασκευαστικό κύκλο εργασιών στην ΕΕ.

3.4 Υπηρεσίες

Το 2012, ο κύκλος εργασιών των υπηρεσιών (με εξαίρεση τις υπηρεσίες ασφάλισης και χρηματοδότησης) σε 296,9 δις ευρώ έναντι 296,3 δις ευρώ το 2011, αντιπροσωπεύοντας το 5,4% των υπηρεσιών της ΕΕ και καθιστώντας την Ολλανδία τον έκτο μεγαλύτερο παροχέα υπηρεσιών στην ΕΕ μετά το Ην. Βασίλειο, τη Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία και Ισπανία.

3.5 Πληθωρισμός - Δημόσια & Ιδιωτική Κατανάλωση

Το 2013, ο πληθωρισμός στην Ολλανδία ανήλθε στο 2,6% υπερβαίνοντας τον μέσο πληθωρισμό της ΕΕ (1,5%) και καθιστώντας την Ολλανδία στην 3η χώρα με τον υψηλότερο στην ΕΕ, σε αντίθεση με τη χώρα μας που το 2013 εισήλθε σε φάση αποπληθωρισμού (-0,9%).

Το 2013, η κατά κεφαλήν ιδιωτική κατανάλωση στην Ολλανδία ανήλθε σε 16.300 ευρώ υπερβαίνοντας τη μέση κατά κεφαλήν κατανάλωση της ΕΕ (15.000 ευρώ). Όμως, σε σχέση με το κατά κεφαλήν εισόδημα, η ιδιωτική κατανάλωση στην Ολλανδία είναι η χαμηλότερη στην ΕΕ, καθώς μόλις το 45,4% του κατά κεφαλήν εισοδήματος κατευθύνεται προς την ιδιωτική κατανάλωση (ΕΕ: 58,4%), σε αντίθεση με τη χώρα μας, που έχει την υψηλότερη ιδιωτική κατανάλωση σε σχέση με το κατά κεφαλήν ΑΕΠ (73,6%).

Στη δημόσια κατανάλωση, η εικόνα είναι ακριβώς η αντίθετη και για τις δύο χώρες. Το 2013 η κατά κεφαλήν δημόσια κατανάλωση στην Ολλανδία ανήλθε σε 10.100 ευρώ υπερβαίνοντας τη μέση κατά κεφαλήν δημόσια κατανάλωση της ΕΕ (5.600 ευρώ). Σε σχέση με τις κατά κεφαλήν δημόσιες δαπάνες, η δημόσια κατανάλωση στην Ολλανδία είναι η υψηλότερη στην ΕΕ, καθώς το 56,6% των δημοσίων δαπανών κατευθύνεται προς τη δημόσια κατανάλωση (ΕΕ: 44,4%), σε αντίθεση με τη χώρα μας, που έχει τη χαμηλότερη δημόσια κατανάλωση σε σχέση με τις κατά κεφαλήν δημοσίες δαπάνες (32,3%).

3.6 Αγορά Εργασίας

Το 2013, ο ενεργός πληθυσμός (15 – 64 ετών) της Ολλανδίας ανήλθε σε 8,8 εκατ., αυξανόμενος κατά 61 χιλιάδες σε σχέση με το 2012 και καθιστώντας την Ολλανδία την 8^η χώρα με τον μεγαλύτερο ενεργό πληθυσμό στην ΕΕ.

Από απόψεως εκπαιδευτικής διαστρωμάτωσης, το 23% του ενεργού πληθυσμού είναι απόφοιτοι πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, το 44% δευτεροβάθμιας και το 33% τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Το 2013, η ανεργία στην Ολλανδία ανήλθε σε 6,7%, αυξανόμενη σε σχέση με το 2012 (5,3%), αλλά παραμένοντας σε χαμηλό επίπεδο σε σχέση με τα υπόλοιπα 23 από τα 28 κράτη μέλη της ΕΕ.

Η Ολλανδία είναι η πρώτη χώρα της ΕΕ με τη μεγαλύτερη μερική απασχόληση και με τις λιγότερες εβδομαδιαίες ώρες εργασίας. Κατά μέσο όρο, ο μισός ενεργός πληθυσμός απασχολείται μερικώς, με το 26% των ανδρών και το 77% των γυναικών να εργάζονται μερικώς. Επίσης, κατά μέσο όρο, ο εβδομαδιαίος χρόνος εργασίας στην Ολλανδία είναι 30 ώρες, με τους άνδρες να εργάζονται 34,8 ώρες και τις γυναίκες 24,4 ώρες.

Τέλος, το εργατικό κόστος στην Ολλανδία είναι το 6^ο υψηλότερο στην ΕΕ με 33,2 ευρώ ανά ώρα εργασίας.

3.7 Εξωτερικό Εμπόριο

Κινητήριοις δύναμη της ολλανδικής οικονομίας είναι το εξαγωγικό της εμπόριο, με τις ολλανδικές εξαγωγές να ανέρχονται ως ποσοστό επί του ΑΕΠ στο 85% περίπου. Τρία είναι τα χαρακτηριστικά του ολλανδικού εξωτερικού εμπορίου.

1. Ο προσανατολισμός των ολλανδικών εξαγωγών προς τα κράτη μέλη της ΕΕ και κυρίως τις όμορες χώρες με προεξέχουσα τη Γερμανία. Το 2013, το 75,6% των ολλανδικών εξαγωγών κατευθύνθηκε προς τα κράτη μέλη της ΕΕ. Αναλυτικά, το 25,2% προς τη Γερμανία, το 12,8% προς το Βέλγιο, το 21,3% προς τη Γαλλία, το Ην. Βασίλειο και την Ιταλία, το 16,2% προς τα υπόλοιπα 22 κράτη μέλη της ΕΕ.

2. Το πλεονασματικό εμπορικό ισοζύγιο με τα κράτη μέλη και το ελλειμματικό με τις τρίτες χώρες. Το 2013, το εμπορικό ισοζύγιο με τα κράτη μέλη ήταν πλεονασματικό κατά 177 δις ευρώ περίπου, ενώ με τις τρίτες χώρες ελλειμματικό κατά 115 δις ευρώ περίπου.

3. Ο επανεξαγωγικός χαρακτήρας του εξαγωγικού εμπορίου, καθώς οι επανεξαγωγές, με ελάχιστη ή καθόλου προστιθέμενη αξία στην Ολλανδία, υπερβαίνουν το 50% του συνόλου των ολλανδικών εξαγωγών.

Μετά από έρευνα του Γραφείου ΟΕΥ Χάγης, προέκυψε ότι τα παραπάνω χαρακτηριστικά του ολλανδικού εξωτερικού εμπορίου οφείλονται στην ανάδειξη της Ολλανδίας στο μεγαλύτερο διαμετακομιστικό κέντρο της Ευρώπης (χάρη στο λιμάνι του Ρόττερνταμ), που χρησιμοποιείται από μεγάλα ευρωπαϊκά και παγκόσμια δίκτυα πωλήσεων για τη μεταφορά εμπορευμάτων, κυρίως, από τρίτες χώρες προς τα κράτη μέλη της ΕΕ. Το χαρακτηριστικό του διαμετακομιστικού εμπορίου μέσω του λιμένος του Ρόττερνταμ είναι ότι τα εμπορεύματα δεν διέρχονται transit από την Ολλανδία, αλλά εισάγονται και, συνήθως, εντός δύο ημερών επανεξάγονται.

Η Ολλανδία είναι η 2η εξαγωγική δύναμη στην ΕΕ με τις συνολικές εξαγωγές της να αντιπροσωπεύουν το 11,1% των συνολικών εξαγωγών της ΕΕ έναντι 23,9% της Γερμανίας.

Το 2013, οι εξαγωγές της Ολλανδίας μειώθηκαν κατά 0,8% περιοριζόμενες στα 506 δις ευρώ περίπου από 510 δις ευρώ το 2012. Οι ενδοκοινοτικές εξαγωγές περιορίστηκαν, επίσης, κατά 0,8% μειούμενες σε 383 δις ευρώ περίπου έναντι 386 δις ευρώ το 2012, ομοίως και οι εξωκοινοτικές εξαγωγές που ανήλθαν σε 123 δις ευρώ περίπου από 124 δις ευρώ το 2012.

Η αναλογία ενδοκοινοτικών – εξωκοινοτικών εξαγωγών παρέμεινε η ίδια, στο 3,1 (= 75,7 / 24,3), ωστόσο παραμένει σε ιδιαίτερα υψηλό επίπεδο, δεικνύοντας ότι η εξαγωγική δύναμη της Ολλανδίας οφείλεται στην εσωτερική αγορά της ΕΕ.

Η Ολλανδία είναι η 4η εισαγωγική δύναμη στην ΕΕ με τις συνολικές εισαγωγές της να αντιπροσωπεύουν το 10,0% των συνολικών εισαγωγών της ΕΕ έναντι 20,1% της Γερμανίας, 11,5% της Γαλλίας και 11,1% του Ην. Βασιλείου.

Το 2013, οι εισαγωγές της Ολλανδίας περιορίστηκαν κατά 2,8% ανερχόμενες σε 444 δις ευρώ περίπου έναντι 457 δις ευρώ περίπου το 2012. Οι ενδοκοινοτικές εισαγωγές περιορίστηκαν κατά 0,8%, μειούμενες στα 206 δις ευρώ περίπου από 207,5 δις ευρώ το 2012, ενώ οι εξωκοινοτικές μειώθηκαν κατά 4,4% περιοριζόμενες στα 238,3 δις ευρώ περίπου από 249,3 δις ευρώ το 2012.

Παρά τη σημαντική μείωση των εξωκοινοτικών εισαγωγών έναντι της μείωσης των ενδοκοινοτικών, η αναλογία ενδοκοινοτικών – εξωκοινοτικών εισαγωγών δεν μεταβλήθηκε αισθητά – 0,86 από 0,83 το 2012 – αναδεικνύοντας τον ισχυρό προσανατολισμό του ολλανδικού εισαγωγικού εμπορίου προς τις τρίτες χώρες.

Η Ολλανδία έχει το 2ο μεγαλύτερο πλεονασματικό ισοζύγιο στην ΕΕ μετά τη Γερμανία (199 δις ευρώ). Αυτό όμως, οφείλεται καθαρά στις ενδοκοινοτικές συναλλαγές της, επειδή από τις συναλλαγές της με τις τρίτες χώρες προκύπτει έλλειμμα.

Το 2013, το πλεόνασμα του εμπορικού ισοζυγίου αυξήθηκε κατά 16,0%, ανερχόμενο σε 61,8 δις ευρώ από 53,2 δις ευρώ περίπου το 2012, καθώς η μείωση των εισαγωγών (-2,8%) ήταν μεγαλύτερη από τη μείωση των εξαγωγών (-0,8%). Από τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές της Ολλανδίας προέκυψε πλεόνασμα 177,0 δις ευρώ περίπου έναντι 178,3 δις ευρώ το 2012 (μείωση 0,8%), ενώ από τις εξωκοινοτικές συναλλαγές της προέκυψε έλλειμμα 115,2 δις ευρώ έναντι 125,1 δις ευρώ το 2012 (μείωση 7,9%).

Αξίζει να σημειωθεί ότι το πλεόνασμα του ενδοκοινοτικού ισοζυγίου της Ολλανδίας είναι το υψηλότερο στην ΕΕ και τέσσερις (4) φορές μεγαλύτερο από το αμέσως επόμενο, της Γερμανίας (44,6 δις ευρώ). Όμως και το έλλειμμα του εξωκοινοτικού ισοζυγίου της είναι το υψηλότερο στην ΕΕ και 4,4 φορές μεγαλύτερο από το αμέσως επόμενο, της Ισπανίας (26,2 δις ευρώ).

Το 2013, οι ολλανδικές εξαγωγές κατευθύνθηκαν σε 237 χώρες, ανερχόμενες σε περίπου 506 δις ευρώ. Το 59,4% αυτών απορροφήθηκε από πέντε (5) χώρες.

Κύριος πελάτης της Ολλανδίας ήταν η Γερμανία, η οποία απορρόφησε εξαγωγές ύψους 127,5 δις ευρώ ή το 25,2% των ολλανδικών εξαγωγών. Ακολουθούν το Βέλγιο με 64,8 δις ευρώ (12,8%), η Γαλλία με 43,1 δις ευρώ (8,5%), το Ην. Βασίλειο με 42,4 δις ευρώ (8,4%) και η Ιταλία με 22,4 δις ευρώ (4,4%).

Η Ελλάδα απορρόφησε – σύμφωνα με τα ολλανδικά στοιχεία – εξαγωγές ύψους 2,4 δις ευρώ περίπου (0,5%).

Το 2013, οι ολλανδικές εισαγωγές προήλθαν από 233 χώρες, ανερχόμενες σε 444 δις ευρώ περίπου. Το 58,4% αυτών προήλθε από επτά (7) χώρες.

Κύριος προμηθευτής της Ολλανδίας είναι η Γερμανία, από την οποία προήλθαν εισαγωγές 63,9 δις ευρώ ή το 14,4 % των ολλανδικών εισαγωγών. Ακολουθούν η Κίνα με 53,4 δις ευρώ (12,0%), το Βέλγιο με 37,5 δις ευρώ (8,4%), το Ην. Βασίλειο με 29,1 δις ευρώ (6,6%), η Ρωσία με 29,0 δις ευρώ (6,5%), οι ΗΠΑ με 29,0 δις ευρώ (6,5%) και η Γαλλία με 17,6 δις ευρώ (3,7%).

Από την Ελλάδα προήλθαν – σύμφωνα με τα ολλανδικά στοιχεία – εισαγωγές ύψους 489 εκατ. ευρώ (0,1%).

Το 2013, οι εμπορικές συναλλαγές της Ολλανδίας ήταν πλεονασματικές με 153 χώρες. Το πλεόνασμα, από αυτές, ανήλθε σε 204,7 δις ευρώ με το 70,4% να προέρχεται από τις πέντε χώρες της ΕΕ. Κύριος πλεονασματικός εταίρος της Ολλανδίας είναι η Γερμανία, που συνέβαλλε στο πλεόνασμα με 63,6 δις ευρώ ή κατά 31,1%. Ακολουθούν το Βέλγιο με 27,4 δις ευρώ (13,4%), η Γαλλία με 25,5 δις ευρώ (12,5%), η Ιταλία με 14,3 δις ευρώ (7,0%) και το Ην. Βασίλειο με 13,4 δις ευρώ (6,5%).

Η Ελλάδα, παρά το ότι δεν είναι ένας από τους σημαντικούς εταίρους της Ολλανδίας (34ος πελάτης, 68ος προμηθευτής), σύμφωνα με τα ολλανδικά στοιχεία, είναι ο 15ος πλεονασματικός εταίρος της, συμβάλλοντας στο ολλανδικό πλεόνασμα με 1,9 δις ευρώ (0,9%).

Το 2013, οι εμπορικές συναλλαγές της Ολλανδίας ήταν ελλειμματικές με 85 χώρες. Το έλλειμμα, από αυτές, ανήλθε περίπου σε 143 δις ευρώ με το 62,5% να προέρχεται από τέσσερις (4) χώρες. Κύριος ελλειμματικός εταίρος της Ολλανδίας είναι η Κίνα, που συνέβαλλε στο έλλειμμα με 44,7 δις ευρώ ή κατά 31,3%. Ακολουθούν η Ρωσία με 21,0 δις ευρώ (14,7%), η Νορβηγία με 12,1 δις ευρώ (8,5%) και οι ΗΠΑ με 11,4 δις ευρώ (8,0%).

4. Κρατικός Προϋπολογισμός

Το 2013, οι δημόσιες δαπάνες μειώθηκαν, ως ποσοστό του ΑΕΠ, στο 49,8% από 50,4% το 2012 και σε απόλυτο αριθμό, στα 300,0 δις ευρώ περίπου από 302,1 δις ευρώ το 2012. Ανάλογα μειώθηκαν και οι κατά κεφαλήν δημόσιες δαπάνες από 18.033 ευρώ το 2012 σε 17.859 ευρώ το 2013.

Η Ολλανδία είναι η 11η χώρα στην ΕΕ με το υψηλότερο ποσοστό δημοσίων δαπανών επί του ΑΕΠ, υπερβαίνοντας το μέσο ποσοστό της ΕΕ (49,0%) και η 8η με τις υψηλότερες κατά κεφαλή δημόσιες δαπάνες, υπερβαίνοντας επίσης τη μέση κατά κεφαλή δαπάνη της ΕΕ (12.617 ευρώ).

Το 2013, τα δημόσια έσοδα της Ολλανδίας ανήλθαν περίπου σε 285,3 δις ευρώ από 278,2 το 2012. Ως ποσοστό επί του ΑΕΠ αυξήθηκαν από 46,4% το 2012 σε 47,3% το 2013, υπερβαίνοντας το μέσο ποσοστό της ΕΕ (45,7 %). Ανάλογα, αυξήθηκαν και τα κατά κεφαλή δημόσια έσοδα από 16.604 ευρώ το 2012 σε 16.981 ευρώ το 2013.

Η Ολλανδία είναι η 9η χώρα στην ΕΕ με το υψηλότερο ποσοστό δημοσίων εσόδων επί του ΑΕΠ και η 7η με τα υψηλότερα κατά κεφαλή δημόσια έσοδα.

Το 2013, τα δημόσια έσοδα της Ολλανδίας κάλυψαν το 95,1% των δημοσίων δαπανών της, έναντι 92,1% το 2012. Το ποσοστό κάλυψης υπερβαίνει, βεβαίως, το μέσο της ΕΕ (93,2%), αλλά σε σχέση με αρκετά άλλα κράτη μέλη είναι χαμηλό, κατατάσσοντας την Ολλανδία 12η.

Το 2013, το δημοσιονομικό έλλειμμα της Ολλανδίας ανήλθε σε περίπου 14,8 δις ευρώ από 24,0 δις ευρώ το 2012. Επίσης, περιορίστηκε τόσο ως ποσοστό επί του ΑΕΠ, από 4,0% το 2012 σε 2,4% τα 2013, όσο και κατά κεφαλή από 1.429 ευρώ σε 879 ευρώ.

Παρά την παραπάνω θετική εξέλιξη και παρά το γεγονός ότι το έλλειμμα δεν υπερβαίνει το 3%, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως χαμηλό, καθώς κατατάσσεται 12ο στην ΕΕ, με το κατά κεφαλήν έλλειμμα να είναι ιδιαίτερα υψηλό, κατατασσόμενο 20ο.

Το 2013, το δημόσιο χρέος της Ολλανδίας ανήλθε σε περίπου 443,0 δις ευρώ από 427,0 δις ευρώ το 2012. Επίσης, αυξήθηκε ως ποσοστό επί του ΑΕΠ σε 73,5% από 71,3% το 2012. Η Ολλανδία έχει το 13^ο υψηλότερο δημόσιο χρέος (ως ποσοστό επί του ΑΕΠ) στην ΕΕ.

5. Οικονομικό – Επιχειρηματικό Περιβάλλον

Φορολογία Επιχειρήσεων

Σύμφωνα με τον Ολλανδικό Νόμο περί Φορολογίας Εισοδήματος, εγχώριες θεωρούνται οι επιχειρήσεις, που λειτουργούν με βάση το Ολλανδικό Αστικό Δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών ξένων επιχειρήσεων, των Ευρωπαϊκών Εταιρειών (SE) και των Ευρωπαϊκών Συνεταιριστικών Εταιρειών (SCE), ακόμα και αν η έδρα και η διοίκησή τους είναι σε άλλη χώρα. Εγχώριες θεωρούνται επίσης, οι εταιρείες που λειτουργούν με βάση το Αστικό Δίκαιο κάποιας άλλης χώρας, αλλά η διοίκησή τους ασκείται από την Ολλανδία. Αλλοδαπές (nonresident companies) θεωρούνται κυρίως τα υποκαταστήματα ξένων επιχειρήσεων, που δρουν στην Ολλανδία.

Οι εγχώριες επιχειρήσεις φορολογούνται για το σύνολο των εισοδημάτων τους από οποιαδήποτε χώρα, ενώ οι αλλοδαπές μόνον για τα εισοδήματα που προκύπτουν από τη δραστηριότητά τους στην Ολλανδία.

Ο όμιλος επιχειρήσεων αντιμετωπίζεται φορολογικά ως ενιαία οντότητα, με την προϋπόθεση ότι όλες οι εταιρείες του ομίλου έχουν έδρα την Ολλανδία και η μητρική εταιρεία κατέχει τουλάχιστον το 95% του κεφαλαίου των θυγατρικών εταιρειών. Αυτή η

διάταξη παρέχει στον όμιλο τη δυνατότητα να συμψηφίζει τα αποτελέσματα (κέρδη και ζημιές) των εταιρειών του και να μεταφέρει πάγια στοιχεία του ενεργητικού από τη μια εταιρεία στην άλλη αφορολόγητα.

Φόρος Εισοδήματος Νομικών Προσώπων 2013 (Corporate Income Tax, CIT)	
20%	Έως € 200.000
25%	Άνω των € 200.000
5%	Έσοδα πνευματικής ιδιοκτησίας
0%	Εταιρείες Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου, Εταιρείες Αμοιβαίων Κεφαλαίων

Φόρος Παρακράτησης (Withholding Tax)		
Μερίσματα	15%	
	0% - 15%	Αν τα μερίσματα κατευθύνονται σε χώρα με την οποία έχει συναφθεί Συμφωνία Αποφυγής Διπλής Φορολογίας
	0%	Αν τα μερίσματα κατευθύνονται σε κράτος μέλος της ΕΕ ή του ΕΟΧ (εκτός του Λιχτενστάιν)
	0%	Στα διανεμόμενα μερίσματα Συνεταιρισμού
Τόκοι	0%	
Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας	0%	
Εμβάσματα Υποκαταστημάτων	0%	

A. Φορολογητέο Εισόδημα (Taxable Income)

Ως φορολογητέα ορίζονται τα κέρδη μετά την αφαίρεση των εκπιπτόμενων δαπανών και των εξαιρουμένων ή με ειδικό τρόπο φορολογουμένων κερδών. Το φορολογητέο εισόδημα δεν προσδιορίζεται με βάση τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, αλλά σύμφωνα με την αρχή της Ορθής Επιχειρηματικής Πρακτικής (Sound Business Practice) στη βάση ενός συνεπούς τρόπου (σταθερού). Η αρχή δεν περιγράφεται από το νόμο, αλλά δομείται στη βάση δικαστικών αποφάσεων, που προσαρμόζουν τις Γενικά Παραδεκτές Λογιστικές Αρχές (GAAP) στους σκοπούς του ολλανδικού φορολογικού συστήματος. Για παράδειγμα, παρέχεται η δυνατότητα να λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό των φορολογητέων κερδών μη πραγματοποιηθείσες δαπάνες και να παραλείπονται μη πραγματοποιηθέντα έσοδα, στη βάση της «επιχειρηματικής σύνεσης», η οποία θεωρείται συστατικό στοιχείο της Ορθής Επιχειρηματικής Πρακτικής.

Επιπλέον παρέχεται η δυνατότητα αλλαγής του τρόπου προσδιορισμού του φορολογητέου εισοδήματος με την προϋπόθεση ότι ο νέος τρόπος συμφωνεί με την αρχή της Ορθής Επιχειρηματικής Πρακτικής.

Επίσης, παρέχεται η δυνατότητα, τόσο στις εγχώριες, όσο και στις αλλοδαπές εταιρείες, να υπολογίζουν το φορολογητέο εισόδημα σε διαφορετικό νόμισμα. Ωστόσο, η απόδοση του οφειλομένου φόρου γίνεται πάντα σε ευρώ.

B. Εκπιπτόμενες δαπάνες (Deductible expenses)

Σε γενικές γραμμές, όλες οι δαπάνες της επιχείρησης, που σχετίζονται με τις εργασίες της εκπίπτουν από τα έσοδα. Μεταξύ αυτών συμπεριλαμβάνονται:

1. Το κόστος ίδρυσης της επιχείρησης
2. Τα αποθεματικά για την κάλυψη μελλοντικών δαπανών και την αντικατάσταση παγίων στοιχείων (αφορολόγητα αποθεματικά).
3. Οι τόκοι πιστωτικών δανείων, δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και ενοικίων, υπό προϋποθέσεις, όταν αφορούν ενδοομιλικές συναλλαγές.
4. Οι αμοιβές και αποζημιώσεις των μελών του Δ.Σ.
5. Οι προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων.
6. Οι ζημιές κεφαλαίου.
7. Οι εισφορές σε συνταξιοδοτικά προγράμματα.
8. Τα διανεμόμενα κέρδη στους υπαλλήλους, εφόσον διανέμονται στη βάση ενός εσωτερικού (επιχειρησιακού) προγράμματος διανομής κερδών στο προσωπικό.
9. Οι καταβαλλόμενες προμήθειες.
10. Η δαπάνη για παροχή δώρων στο πλαίσιο των εργασιών της επιχείρησης.
11. Οι δαπάνες για σίτιση, διασκέδαση, επιμόρφωση κοκ του προσωπικού, που σχετίζονται με τις εργασίες της επιχείρησης. Από αυτές τις δαπάνες εκπίπτει το ποσό, που υπερβαίνει το 0,4% της συνολικής φορολογητέας μισθοδοσίας της επιχείρησης (total taxable wage bill), με ελάχιστο μη εκπιπτόμενο ποσό τα € 4.300. Εναλλακτικά, η επιχείρηση μπορεί να εκπέσει το 73,5% της συνολικής δαπάνης.
12. Οι δαπάνες για φιλανθρωπία κατά το ποσό, που υπερβαίνουν τα € 227 και μέχρι το 10% των κερδών.

Γ. Μη εκπιπτόμενες δαπάνες

Δεν εκπίπτουν από τα φορολογητέα έσοδα:

1. Δαπάνες, που εκφεύγουν του πλαισίου των εργασιών της επιχείρησης, όπως εισφορές σε θρησκευτικά, κοινωνικά, φιλανθρωπικά και άλλα ιδρύματα για το ποσό που δεν εκπίπτει ως φιλανθρωπική δαπάνη (βλέπε ανωτέρω υπό Β.12).
2. Τα πρόστιμα, οι προσαυξήσεις και τα έξοδα που σχετίζονται με εγκληματικές πράξεις.
3. Δαπάνες, που προκύπτουν από την παρέμβαση των μετόχων και προς όφελός τους. Αυτές οι δαπάνες θεωρούνται ως διανεμόμενα μερίσματα.
4. Δαπάνες, που προκύπτουν από ενδοομιλικές συναλλαγές κατά παράβαση της αρχής των ίσων αποστάσεων (arm's length principle)¹. Αυτές οι δαπάνες θεωρούνται δαπάνες στη μία εταιρεία και εισόδημα στην άλλη εταιρεία του ομίλου.
5. Οι τόκοι ενδοομιλικών δανείων, που εμπίπτουν στις διατάξεις περί ελλιπούς κεφαλαιοποίησης (thin capitalization).

Δ. Ελλιπής κεφαλαιοποίηση

Ο ολλανδικός φορολογικός νόμος περιλαμβάνει διατάξεις περί ελλιπούς κεφαλαιοποίησης, που εφαρμόζονται στα δάνεια μεταξύ συνδεδεμένων επιχειρήσεων, με σκοπό να αποφύγει

---

¹ **Arm's length principle:** Οι εμπορικές και χρηματοπιστωτικές συναλλαγές μεταξύ συνδεδεμένων επιχειρήσεων δεν πρέπει να διαφέρουν από αυτές μεταξύ ανεξάρτητων, που η κάθε μία ενεργεί προς ίδιον όφελος (ΟΟΣΑ: <http://stats.oecd.org/glossary/detail.asp?ID=7245>)

την υπερχρέωση των εταιρειών ενός ομίλου με ενδοομιλικά δάνεια την αποφυγή του περιορισμού της φορολογητέας ύλης από τους ομίλους επιχειρήσεων.

Η διαφορά μεταξύ εισπρακτέων και πληρωτέων δανείων (μέση χρηματοοικονομική υποχρέωση) δεν μπορεί να υπερβαίνει το κεφάλαιο της επιχείρησης κατά τρεις φορές πλέον € 500.000. Για την εφαρμογή αυτής της διάταξης, στην έννοια του δανείου περιλαμβάνονται και οι συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing). Όταν τα χρέη της επιχείρησης υπερβαίνουν το κεφάλαιό της κατά τρεις φορές (αναλογία χρέους προς κεφάλαιο 3:1), οι τόκοι των ενδοομιλικών δανείων που αντιστοιχούν στο υπερβάλλον ποσό δεν εκπίπτονται ("thin capitalization"). Ωστόσο, αν η αναλογία χρέους προς κεφάλαιο της θυγατρικής είναι η ίδια με του ομίλου, τότε αυτός ο περιορισμός δεν ισχύει.

Ε. Λοιπές φορολογικές προβλέψεις

- 1. Συμψηφισμός ζημιών (Set off of losses).** Παρέχεται η δυνατότητα αναδρομικού συμψηφισμού των ζημιών με τα κέρδη της προηγούμενης χρήσης και μελλοντικού συμψηφισμού με τα κέρδη των επομένων εννέα χρήσεων.
- 2. Έκπτωση Έρευνας & Ανάπτυξης (R&D).** Από τα φορολογητέα έσοδα εκπίπτει ποσοστό επί των δαπανών Έρευνας και Ανάπτυξης, που υπολογίζεται ως εξής:
  - i) Από το μισθολογικό κόστος (μισθοί και ασφαλιστικές εισφορές) για Έρευνα και Ανάπτυξη, το 45% έως € 150.000 και το 14% για το υπερβάλλον. Το ποσό της έκπτωσης δεν μπορεί να υπερβεί τα € 8.500.000.
  - ii) Από τις υπόλοιπες δαπάνες για Έρευνα και Ανάπτυξη, το 40%.
- 3. Εξαίρεση μόνιμης εγκατάστασης ("permanent establishment exemption").** Από 1.1.2012 το εισόδημα από μόνιμη εγκατάσταση στο εξωτερικό εξαιρείται από τη φορολογητέα ύλη, εκτός αν η μόνιμη εγκατάσταση είναι χαμηλής φορολόγησης επενδυτική εταιρεία, οπότε από το φόρο εισοδήματος εκπίπτει ο φόρος αλλοδαπής.
- 4. Εξαίρεση συμμετοχών ("participation exemption").** Τα έσοδα από συμμετοχές στο κεφάλαιο (εισπραττόμενα μερίσματα και κέρδη κεφαλαίου από την πώληση μετοχών) εξαιρούνται από τη φορολογητέα ύλη, με τις εξής προϋποθέσεις:
  - i) η μητρική κατέχει τουλάχιστον το 5% του ονομαστικού καταβεβλημένου κεφαλαίου της θυγατρικής
  - ii) το κεφάλαιο της θυγατρικής διαιρείται, εν όλω ή εν μέρει, σε μετοχές (δηλαδή εξαιρούνται οι προσωπικές εταιρείες)
  - iii) η θυγατρική δεν είναι εταιρεία χαρτοφυλακίου (investment portfolio company)
  - iv) η πραγματική φορολόγηση της θυγατρικής είναι τουλάχιστον 10%
  - v) λιγότερο από 50% των στοιχείων του ενεργητικού της θυγατρικής θεωρούνται «παθητικά» ("passive assets"), δηλαδή δεν συμμετέχουν στη δραστηριότητά της.Σε περίπτωση μη εφαρμογής της εξαίρεσης συμμετοχών, ο αντίστοιχος φόρος αλλοδαπής εκπίπτει από το φόρο εισοδήματος (tax credit).
- 5. Ευρεσιτεχνίες (Patents).** Τα έσοδα από ευρεσιτεχνίες φορολογούνται με 5%.
- 6. Τόκοι και δικαιώματα δικαιοχρησίας (Interests & Royalties)**
  - i) Τα έσοδα από τόκους και δικαιώματα δικαιοχρησίας συνυπολογίζονται στα έσοδα και φορολογούνται με βάση τον Εταιρικό Φόρο Εισοδήματος (20% ή 25%).
  - ii) Στους καταβαλλόμενους τόκους και δικαιώματα δικαιοχρησίας δεν γίνεται παρακράτηση φόρου.
- 7. Μερίσματα (Dividends)**
  - i) Όπως αναφέρθηκε, τα έσοδα από μερίσματα εξαιρούνται, υπό προϋποθέσεις, από τη φορολογητέα ύλη.

- ii) Στα διανεμόμενα μερίσματα, παρακρατείται φόρος 15%, που όμως, ανάλογα με τη χώρα στην οποία κατευθύνονται και την ύπαρξη διμερούς φορολογικής συμφωνίας, ο παρακρατούμενος φόρος μπορεί να περιορισθεί έως και να μηδενισθεί.
- 8. Εκτεταμένο δίκτυο Συμφωνιών Αποφυγής Διπλής Φορολογίας (ΣΑΔΦ).** Η Ολλανδία έχει συνάψει διμερείς φορολογικές συμφωνίες με περισσότερες από 80 χώρες, οι οποίες περιορίζουν τον παρακρατούμενο φόρο επί των διανεμομένων μερισμάτων από 0% - 15%.
- 9. Εφαρμογή των ευρωπαϊκών Οδηγιών περί Μητρικής – θυγατρικής Εταιρείας (435/23.07.1990) και περί Τόκων & Δικαιωμάτων Δικαιοχρησίας (49/03.06.2003).** Η Ολλανδία ως μέλος της ΕΕ εφαρμόζει τις ανωτέρω οδηγίες με βάση τις οποίες δεν παρακρατείται φόρος στα διανεμόμενα μερίσματα και τους καταβαλλόμενους τόκους και δικαιώματα δικαιοχρησίας εντός της ΕΕ.
- 10. Μονομερής απαλλαγή από τη διπλή φορολογία σε περίπτωση μη ύπαρξης ΣΑΔΦ.** Ο φόρος στην αλλοδαπή εκπίπτει από τα φορολογητέα έσοδα ως δαπάνη απόκτησης εισοδήματος.
- 11. Προέγκριση Ενδοομιλικών Τιμολογήσεων (Advance Pricing Agreement, APA).** Παρέχεται η δυνατότητα στην επιχείρηση να ζητήσει από τη φορολογική αρχή να προεγκρίνει τις ενδοομιλικές τιμολογήσεις, εξασφαλίζοντας την **εκ των προτέρων** βεβαιότητα για την φορολογική αποδοχή τους.
- 12. Φορολογική Προαπόφαση (Advance Tax Ruling, ATR).** Παρέχεται η δυνατότητα στην επιχείρηση να ζητήσει από τη φορολογική αρχή να προαποφασίσει για τη φορολογική μεταχείριση της εταιρείας, εξασφαλίζοντας την **εκ των προτέρων** βεβαιότητα για τον τρόπο φορολόγησής της.

Για περισσότερες πληροφορίες: Ολλανδική Εφορία www.belastingdienst.nl

6. Τραπεζικός Τομέας

Ο τραπεζικός τομέας, συγκρινόμενος με το μέγεθος της χώρας, είναι ιδιαίτερα μεγάλος, υπέστη σημαντικές απώλειες, εξαιτίας της οικονομικής κρίσης το 2008 και το σημαντικότερο, παραμένει ευάλωτος στο υψηλό χρέος των νοικοκυριών. Παρά την πρόοδο, που σημειώθηκε, στην ενίσχυση της κεφαλαιακής επάρκειας των τραπεζών, οι δείκτες μόχλευσης των ολλανδικών τραπεζών δεν είναι αρκετά ισχυροί σύμφωνα με τη Βασιλεία II, αν και οι ολλανδικές τράπεζες έχουν κάνει σημαντικά βήματα για την εναρμόνισή τους με τη Βασιλεία III. Το ύψος των μη εξυπηρετούμενων δανείων, που δεν καλύπτεται από πρόβλεψη ζημιών, είναι μεγάλο σε σχέση με το κεφάλαιό τους. Οι ολλανδικές τράπεζες είναι ιδιαίτερα εξαρτημένες από τις διεθνείς αγορές και εκτεθειμένες στην αγορά κατοικίας.

Για περισσότερες πληροφορίες: Ένωση Ολλανδικών Τραπεζών <http://www.nvb.nl/en>

7. Υποδομές - Μεταφορές

Πυλώνες του συστήματος υποδομών και μεταφορών της Ολλανδίας είναι το λιμάνι του Ρόττερταμ – το μεγαλύτερο ευρωπαϊκό λιμάνι και το 4^ο μεγαλύτερο παγκοσμίως - και το αεροδρόμιο του Σχίπχολ στο Άμστερνταμ, ο κυριότερος ευρωπαϊκός κόμβος για τη μεταφορά εμπορευμάτων και προσώπων. Οι δύο αυτές υποδομές υποστηρίζονται από ένα εκτεταμένο οδικό, σιδηροδρομικό και υδάτινο δίκτυο, όπως και από ένα εκτεταμένο δίκτυο αγωγών. Ως αποτέλεσμα, η Ολλανδία έχει μετατραπεί στη μεγαλύτερη ευρωπαϊκή πύλη, που συγκεντρώνει ένα πολύ μεγάλο μέρος των ευρωπαϊκών οδικών και υδάτινων

μεταφορών. Το 57% όλων των αμερικανικών και ασιατικών Ευρωπαϊκών Κέντρων Διανομής βρίσκεται στην Ολλανδία.

Για περισσότερες πληροφορίες: Ολλανδικό Συμβούλιο Διεθνών Διανομών www.dinalog.nl/en, Ολλανδικό Ινστιτούτο Προηγμένης Επιμελητείας www.dinalog.nl/en

8. Κανονιστική Συμμόρφωση

Η έναρξη και λειτουργία των επιχειρήσεων στην Ολλανδία δεν διαφέρει, ουσιαστικά, από τα υπόλοιπα κράτη μέλη της ΕΕ. Εν συντομία, απαιτεί: α) Την εγγραφή της επιχείρησης στο Εμπορικό Επιμελητήριο και στην Εφορία, β) την επιλογή ονόματος, που να πληροί τους όρους και τις προϋποθέσεις του σχετικού νόμου, γ) την επιλογή συγκεκριμένης νομικής μορφής, δ) την τήρηση λογιστικών βιβλίων για, τουλάχιστον, επτά έτη και ε) την ιατρική ασφάλιση του προσωπικού.

Τη λειτουργία της αγοράς εποπτεύουν αρκετές αρχές:

1. Αρχή Ασφάλειας Τροφίμων και Καταναλωτικών Προϊόντων www.vwa.nl/english
2. Αρχή Καταναλωτών και Αγορών www.acm.nl/en
3. Αρχή Χρηματοοικονομικών Αγορών www.afm.nl/en
4. Αρχή Υγειονομικής Περίθαλψης www.nza.nl/organisatie/sitewide/english
5. Επιθεώρηση Εργασίας www.inspectieszw.nl/english

Για περισσότερες πληροφορίες: Ιστοσελίδα Ολλανδικής Κυβέρνησης www.answersforbusiness.nl

9. Συναλλαγματικές Ισοτιμίες

Επίσημο νόμισμα της Ολλανδίας είναι το ευρώ, καθώς η χώρα είναι μέλος της Ευρωζώνης.

Για τη συναλλαγματική ισοτιμία του ευρώ με τα υπόλοιπα νομίσματα: Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα www.ecb.europa.eu/stats/exchange/eurofxref/html/index.en.html

10. Διαχείριση Οικονομικής Κρίσης

Αν και η Ολλανδία ανέκαμψε, σχετικά, εύκολα από την παγκόσμια οικονομική κρίση του 2008, χάρη στο εξωτερικό της εμπόριο, το δεύτερο εξάμηνο του 2011, εισήλθε ξανά σε περίοδο ύφεσης, εξαιτίας της κρίσης χρέους στην ΕΕ, που αποτελεί και την προνομιακή αγορά του εξαγωγικού της εμπορίου. Ως αποτέλεσμα, η ολλανδική κυβέρνηση αποφάσισε την άνοιξη του 2012 τη λήψη μέτρων λιτότητας 12 δις ευρώ για τη διετία 2012 – 2013 (Εαρινή Συμφωνία).

Αναλυτικά τα μέτρα λιτότητας: Έγγραφο Γραφείου ΟΕΥ Χάγης Φ.2785/34/ΑΣ 169/21.5.2012 και Φ.2785/51/ΑΣ 292/3.10.2012

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΟΛΛΑΝΔΙΑΣ

1. Διμερές Εμπόριο

1.1 Η διαχρονική πορεία

Η πορεία του διμερούς εμπορίου Ελλάδας – Ολλανδίας μπορεί να διακριθεί σε δύο περιόδους:

1. Στην περίοδο μέχρι και το 2008. Το διμερές εμπόριο μπορεί να χαρακτηριστεί ως ανοδικό, ιδιαίτερα στο σκέλος των εισαγωγών από την Ολλανδία, φθάνοντας στο ζενίθ του το 2008 με τις εισαγωγές από την Ολλανδία να υπερβαίνουν τα τρία (3) δις ευρώ.

2. Στην περίοδο από το 2009 μέχρι σήμερα. Η παγκόσμια οικονομική κρίση και η συνεχιζόμενη κρίση χρέους στην Ελλάδα ανέστρεψαν την ανοδική τάση τόσο στις εξαγωγές, όσο και στις εισαγωγές. Οι εισαγωγές από την Ολλανδία, μειώνονται συνεχώς, έχοντας περιορισθεί το 2013 στα 2,2 δις ευρώ περίπου, ενώ οι εξαγωγές, που εμφανίζουν συνεχείς αυξομειώσεις, περιορίστηκαν στα 430 εκατ. ευρώ. Ωστόσο, χάρη σε αυτήν την εξέλιξη, το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου με την Ολλανδία μειώθηκε κατά 35,0%, περιοριζόμενο, το 2013, στα 1,7 δις ευρώ περίπου.

Η τάση περιορισμού των εισαγωγών από την Ολλανδία αναμένεται να συνεχισθεί και τα επόμενα έτη. Με δεδομένο τον περιορισμό της ζήτησης στην Ελλάδα και τον επανεξαγωγικό χαρακτήρα του ολλανδικού εξωτερικού εμπορίου, οι ολλανδικές εισαγωγές αναμένεται να υποκατασταθούν, σε μεγάλο βαθμό, από εγχώρια προϊόντα και προϊόντα χωρών χαμηλής προστιθέμενης αξίας.

1.2 Η εμπορική σχέση

Η Ολλανδία είναι ο 18ος καλύτερος πελάτης της Ελλάδας, απορροφώντας το 1,6% των συνολικών ελληνικών εξαγωγών. Αντίθετα, η Ελλάδα είναι ο 32ος πελάτης της Ολλανδίας, απορροφώντας το 0,5% των ολλανδικών εξαγωγών.

Η Ολλανδία είναι ο 7ος κυριότερος προμηθευτής της Ελλάδας, παρέχοντας το 6,4% των συνολικών ελληνικών εισαγωγών. Αντίθετα, η Ελλάδα είναι ο 67ος προμηθευτής της Ολλανδίας, παρέχοντας μόλις το 0,1% των συνολικών ολλανδικών εισαγωγών.

Τέλος, η Ολλανδία είναι ο 5ος κυριότερος ελλειμματικός εταίρος της Ελλάδας, καθώς συμβάλλει στο έλλειμμα του ελληνικού εμπορικού ισοζυγίου κατά 6,1%. Αντίθετα, η Ελλάδα είναι ο 15ος πλεονασματικός εταίρος της Ολλανδίας, συμβάλλοντας κατά 0,9% στο πλεόνασμα του ολλανδικού εμπορικού ισοζυγίου.

1.3 Τα προϊόντα

Το 2013, η Ελλάδα εξήγαγε στην Ολλανδία 470 κύριες κατηγορίες προϊόντων (CN2), με δέκα (10) από αυτές να καλύπτουν το 67,9% των ελληνικών εξαγωγών.

Τα κυριότερα εξαγόμενα προϊόντα της Ελλάδας στην Ολλανδία είναι: Φάρμακα, Φρούτα, Ψάρια, Αργίλιο, Παρασκευάσματα φρούτων, λαχανικών και καρπών, ορυκτά καύσιμα και έλαια, πλαστικές ύλες, συσκευές εικόνας και ήχου, καπνά και διάφορες μηχανές και συσκευές.

Το 2013, η Ελλάδα εισήγαγε από την Ολλανδία 897 κύριες κατηγορίες προϊόντων (CN4), με δέκα (10) από αυτές να καλύπτουν το 67,1% των ολλανδικών εξαγωγών στην Ελλάδα.

Τα κυριότερα εισαγόμενα προϊόντα από την Ολλανδία είναι: Κρέατα, διάφορες μηχανές και συσκευές, φάρμακα, γάλα, συσκευές εικόνας και ήχου, ορυκτά καύσιμα και έλαια, ιατρικά όργανα και συσκευές, πλαστικές ύλες, οργανικά χημικά προϊόντα και παρασκευάσματα δημητριακών, αμύλου και αλεύρων.

2. Επενδύσεις

Το 2013, οι ολλανδικές επενδύσεις (απόθεμα) στο εξωτερικό ανήλθαν σε 757 δις ευρώ σε 89 χώρες. Το 73% αυτών εντοπίζεται σε 10 χώρες με κυριότερες χώρες απορρόφησης ολλανδικών επενδύσεων το Ην. Βασίλειο (14%), την Ελβετία (12%) και τις ΗΠΑ (10%). Το απόθεμα ολλανδικών επενδύσεων στην Ελλάδα ανήλθε σε 988 εκατ. ευρώ περίπου.

Οι άμεσες ξένες επενδύσεις στην Ολλανδία ανήλθαν σε 498 δις ευρώ περίπου και προήλθαν από 61 χώρες. Περίπου 408 δις ευρώ (82%) έχει προέλθει από 10 χώρες με κυριότερες τις ΗΠΑ (13%), το Λουξεμβούργο (13%), τη Γερμανία (11%) και το Ην. Βασίλειο (10%). Οι ΑΞΕ από την Ελλάδα ανήλθαν σε 103 εκατ. ευρώ.

3. Χρηματιστήριο

Το 2000, το Χρηματιστήριο του Άμστερνταμ ενοποιήθηκε με τα Χρηματιστήρια στις Βρυξέλλες και στο Παρίσι και σχημάτισαν το Euronext, το οποίο, στη συνέχεια, συμπεριέλαβε και τα Χρηματιστήρια στο Λονδίνο και τη Λισσαβόνα. Το 2007, το Euronext ενοποιήθηκε με το Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης και δημιούργησε το NYSE Euronext, την πρώτη παγκόσμια χρηματιστηριακή πλατφόρμα. Στις 13.11.2013, η Intercontinental Exchange Inc. (ICE), που διαθέτει παγκοσμίως 23 χρηματιστήρια, εξαγόρασε το NYSE Euronext και ανακοίνωσε την πρόθεσή της να εκδώσει και διαθέσει μετοχές του NYSE Euronext σε δημόσια εγγραφή το 2014 (IPO: initial public offering).

Για περισσότερες πληροφορίες: ICE www.theice.com, NYSE Euronext www.euronext.com, Amsterdam Stock Exchange www.aex.nl

4. Τουρισμός

Διαχρονικά, παρατηρείται μείωση τόσο του αριθμού, όσο και των εσόδων από τον εισερχόμενο τουρισμό από την Ολλανδία. Η κατά κεφαλή δαπάνη των Ολλανδών τουριστών στην Ελλάδα μειώνεται, αν και υπερβαίνει την μέση κατά κεφαλή δαπάνη. Αντίθετα, ο χρόνος παραμονής των Ολλανδών τουριστών στην Ελλάδα αυξάνει σταθερά, υπερβαίνοντας, επίσης, τον μέσο χρόνο παραμονής όλων των τουριστών.

Το 2012, οι ολλανδοί τουρίστες στην Ελλάδα ανήλθαν σε 479 χιλιάδες, αντιπροσωπεύοντας το 2,8% του συνόλου των τουριστών και τα έσοδα από αυτούς σε 277 εκατ. ευρώ περίπου (2,7%). Η μέση κατά κεφαλή δαπάνη τους ανήλθε σε 658,4 ευρώ υπερβαίνοντας τη μέση κατά κεφαλή δαπάνη κατά 42,2 ευρώ και ο χρόνος παραμονής τους ανήλθε σε 10,8 ημέρες.

Για περισσότερες πληροφορίες: Γραφείο EOT Ολλανδίας

GRIEKSE NATIONALE ORGANIZATIE VOOR TOERISME

KERKSTAAT 61, 1017 GC AMSTERDAM

Tel : +31 (0) 20 6248786

Fax : +31 (0) 20 6207031

E-mail : gnot@planet.nl

Website: www.grieksverkeersbureau.nl

5. Τομείς Συνεργασίας

Οι σχέσεις μεταξύ των δύο χωρών είναι καλές, αν και την τρέχουσα περίοδο χαρακτηρίζονται από την χρηματοπιστωτική κρίση.

Η Ολλανδία είναι ένας από τους σημαντικούς επενδυτές στην Ελλάδα, καθώς μεγάλος αριθμός ολλανδικών επιχειρήσεων δραστηριοποιούνται σε αυτήν. Επίσης, συμμετέχει οικονομικά σε δύο προγράμματα βοήθειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου προς την Ελλάδα, ενώ ολλανδοί εμπειρογνώμονες σε θέματα προώθησης εμπορίου, αντιμετώπισης της διαφθοράς, ξεπλύματος μαύρου χρήματος, αναδιοργάνωσης του φοροεισπρακτικού μηχανισμού και κτηματολογίου συμμετέχουν στην Task Force.

Η συνεργασία επεκτείνεται, ακόμη, και στους τομείς ασυλίας και μετανάστευσης μέσω της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας για τη φύλαξη των συνόρων (Frontex) και μέσω της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης Ασύλου (EASO).

Το 2002, οι δύο χώρες συνεργάζονται και στον πολιτιστικό τομέα (μετά την υπογραφή σχετικής συμφωνίας) και κυρίως στους τομείς του κινηματογράφου, της φωτογραφίας, της μουσικής και της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Για περισσότερες πληροφορίες: Ιστοσελίδα Ολλανδικής Κυβέρνησης
www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/betrekkingen-met-nederland/griekenland

6. Έργα – Προκηρύξεις

Το Ολλανδικό κράτος αναρτά όλες τις προκηρύξεις διαγωνισμών, εθνικών και ευρωπαϊκών, στην ιστοσελίδα <http://aanbestedingskalender.nl> Κατά την τρέχουσα περίοδο υπάρχουν πλέον των 23.350 διαγωνισμών.

Αναλυτικά: <http://aanbestedingskalender.nl/aankondigingen>

7. Δράσεις Οικονομικής Διπλωματίας

Κατά τη διάρκεια του 2013, το **μονομελές** Γραφείο ΟΕΥ Χάγης διεκπεραίωσε συνολικά τριακόσια τριάντα τέσσερα (334) αιτήματα ελληνικών επιχειρήσεων, ογδόντα τρία (83) αιτήματα ολλανδικών επιχειρήσεων και λοιπών φορέων και ανέλαβε τριάντα οκτώ (38) δράσεις οικονομικής διπλωματίας όπως οργάνωση, συνδιοργάνωση ή συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις, εκδηλώσεις προώθησης και προβολής, συνέδρια και ημερίδες, υποστήριξη σχεδίων επιχειρηματικής συνεργασίας, διενέργεια ερευνών αγοράς κοκ.

Αναλυτικά: Απολογισμός δράσεων Γραφείο ΟΕΥ Χάγης ΑΠΦ 3090/2/ΑΣ 23/17.01.2014

8. Προτάσεις ανάληψης δράσεων

Με δεδομένο την μη υλοποίηση των προτάσεων του Γραφείου ΟΕΥ Χάγης κατά τα τελευταία έτη λόγω του περιορισμένου προϋπολογισμού, δεν προγραμματίζονται δράσεις εξωστρέφειας για το 2014. Κατά συνέπεια, το Γραφείο ΟΕΥ Χάγης περιορίζεται στις παρακάτω πρωτοβουλίες για την προώθηση των διμερών οικονομικών και εμπορικών σχέσεων:

1. Συμμετοχή σε εκθέσεις, ημερίδες, συνέδρια, εκδηλώσεις κλπ. υπουργείων και φορέων της ολλανδικής αγοράς.

2. Έρευνες αγοράς, ενημερώσεις ελληνικών επιχειρήσεων και κλαδικών φορέων και προτάσεις σε αυτούς για την διοργάνωση εκδηλώσεων εξωστρέφειας (με ίδιον κόστος).
3. Επιδίωξη προώθησης ελληνικών προϊόντων σε ολλανδικές επιχειρήσεις με υψηλό μερίδιο αγοράς.
4. Ενημέρωση των βάσεων δεδομένων πληροφοριών του Γραφείου.

9. Διεθνείς Εκθέσεις

ΑΑ	ΕΚΘΕΣΗ	ΚΛΑΔΟΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	WEBSITE
1	Aquatech	Νερό	3-6 ΝΟΕ 2015	www.aquatechtrade.com
2	Beautiful Beurs	Καλλυντικά	31 ΑΥΓ - 1 ΣΕΠ 2014	www.beautifulbeurs.nl
3	BioVak	Βιολογικά προϊόντα	21-22 ΙΑΝ 2015	www.biovak.nl
4	Bouwbeurs	Κατασκευές	9-13 ΦΕΒ 2015	www.bouwbeurs.nl
5	Bouw & ICT	Κατασκευές & ICT	9-13 ΦΕΒ 2015	www.bouw-en-ict.nl
6	Building Holland	Κατασκευές	31 ΜΑΡ - 2 ΑΠΡ 2015	www.buildingholland.nl
7	Dranken Pakket Expo	Ποτά	7-8 ΣΕΠ 2014	www.drankenpakketexpo.nl
9	ESEF 2012	Προμήθεια, Μηχανική	11-14 ΜΑΡ 2014	www.esef.nl
10	Foodpacking Event	Συσκευασία	1-2 ΟΚΤ 2014	www.foodpackingevent.nl
11	Gevel 2012	Κατασκευές	9-13 ΦΕΒ 2015	www.gevel-online.nl
12	Green Build	Πράσινες κατασκευές	9-13 ΦΕΒ 2015	www.greenbuild.nl
13	Green Tech	Φυτά, κηπευτικά	10-12 ΙΟΥΝ 2014	www.greentech.nl
14	Health & Natural Ingredients Europe	Τρόφιμα, ποτά	2-4 ΔΕΚ 2014	www.foodingredientstglobal.com
15	HISWA	Θαλάσσια σπορ	11-15 ΜΑΡ 2015	www.hiswarai.nl
16	HORECAVA	HORECA	12-15 ΙΑΝ 2015	www.horecava.nl
17	IBC	Ραδιοτηλεοπτικά μέσα	12-16 ΣΕΠ 2014	www.ibc.org
18	Industrial European Dairy Show	Γαλακτοκομικά	30 ΣΕΠ - 3 ΟΚΤ 2014	www.industrialeuropeandairyshow.com/en/

ΑΑ	ΕΚΘΕΣΗ	ΚΛΑΔΟΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	WEBSITE
19	Industrial Processing	Βιομηχανία	30 ΣΕΠ - 3 ΟΚΤ 2014	www.industrialprocessing.nl
20	Integrated Systems	Πολυμέσα	10-12 ΦΕΒ 2015	www.iseurope.org
21	Internationale Bouwbeurs	Κατασκευές	9-13 ΦΕΒ 2015	www.bouwbeurs.nl
22	Intertraffic Amsterdam 2012	Υποδομές	5-8 ΑΠΡ 2016	www.intertraffic.com
23	Kleine Fabriek	Παιδική ένδυση	6-7 ΙΟΥΛ 2014	www.kleinefabriek.nl
24	Logistica	Διοικητική μέριμνα	10-13 ΝΟΕ 2015	www.logistica-online.nl
25	Macropack	Συσκευασία	30 ΣΕΠ - 3 ΟΚΤ 2014	www.macropak.nl
26	Material Xperience	Κατασκευές	9-13 ΦΕΒ 2015	http://materialxperience.nl
27	Modefabriek	Ένδυση	13-14 ΙΟΥΛ 2014	www.modefabriek.nl
28	NBI EXPO	Nation Branding	10-11 ΙΟΥΝ 2015	www.nbiexpo.com
29	Offshore Energy	Ενέργεια	28-29 ΟΚΤ 2014	http://offshore-energy.biz/home
30	Overheid & ICT	Δημόσιο & ICT	9-10 ΑΠΡ 2014	www.overheid-en-ict.nl
31	PLMA	Ιδιωτική ετικέτα	19-20 ΜΑΙ 2015	www.plmainternational.com
32	PROVADA	Real estate	3-5 ΙΟΥΝ 2014	www.provada.nl
33	Second Home International	Δεύτερη κατοικία	3-5 ΟΚΤ 2014	www.secondhome.nl
34	Techni Show	Βιομηχανία	11-14 ΜΑΡ 2014	www.technishow.nl
35	Vakantiebeurs	Διακοπές	14-18 ΙΑΝ 2015	www.vakantiebeurs.nl
36	Vakbeurs Foodspecialiteiten	Τρόφιμα	30 ΣΕΠ-1 ΟΚΤ 2014	www.vakbeursfoodspecialiteiten.nl
37	VSK	Θέρμανση, κλιματισμός	3-7 ΦΕΒ 2014	www.vsk.nl
38	Webwinkel vakdagen	Webshops	21-22 ΙΑΝ 2015	www.webwinkelvakdagen.nl
39	World of Technology & Science	Βιομηχανία	30 ΣΕΠ - 3 ΟΚΤ 2014	http://wots.nl
40	Zorg & ICT	Υγεία & ICT	18-20 ΜΑΡ 2015	www.zorg-en-ict.nl

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ1: ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗΝ ΟΛΛΑΝΔΙΑ

Όπως, σε κάθε χώρα, έτσι και στην Ολλανδία υπάρχει ένας περιορισμένος αριθμός καταναλωτών, που αναζητούν την ποιότητα. Σε αυτούς τους καταναλωτές, τα ελληνικά προϊόντα (τρόφιμα και ποτά) είναι γνωστά, χαίρουν ιδιαίτερης εκτίμησης και η όποια κατανάλωση επώνυμων ελληνικών προϊόντων οφείλεται σε αυτούς τους καταναλωτές και στην ελληνική παροικία, που αριθμεί περίπου 17.000 άτομα.

Όσoσο στο ευρύ καταναλωτικό κοινό, τα ελληνικά προϊόντα δεν είναι, ως επί το πλείστον, γνωστά. Η όποια κατανάλωσή τους (κυρίως φρούτα και ψάρια) γίνεται στο πλαίσιο της μαζικής (χωρίς ταυτότητα) κατανάλωσης προϊόντων. Το ελαιόλαδο, στη συνείδηση του ολλανδού καταναλωτή είναι ταυτισμένο με την Ιταλία ή την Ισπανία, η φέτα «χάνεται» στο πλήθος των κίτρινων και λευκών τυριών, το ελληνικό γιαούρτι παρακάμπτεται από τα «τύπου» ελληνικό γιαούρτι, ενώ το ελληνικό κρασί θεωρείται κακής ποιότητας.

Για τον Ολλανδό καταναλωτή, η Ελλάδα είναι απλά μία χώρα διακοπών με καλό κλίμα και αρχαία ιστορία και αυτό οφείλεται σε συγκεκριμένες συνθήκες, που επικρατούν στην ολλανδική αγορά, που καθιστούν δύσκολη την πρόσβαση σε αυτήν, όχι μόνον στα προϊόντα των ελληνικών επιχειρήσεων, αλλά και σε αυτά κάποιων πολυεθνικών. Αναλυτικά:

1. Ολιγομονοπωλιακός έλεγχος της λιανικής αγοράς τροφίμων. Τρία δίκτυα διανομής τροφίμων ελέγχουν το 85,4% της αγοράς, ενώ πέντε δίκτυα ελέγχουν περίπου το 100% αυτής, διαμορφώνοντας όχι μόνον τις τιμές των προϊόντων, αλλά και την καταναλωτική συμπεριφορά. Τα τελευταία έτη, η τάση ολιγομονοπωλιακού ελέγχου έχει επεκταθεί και στην χονδρική αγορά τροφίμων και ποτών, με μία προμηθευτική πλατφόρμα, έξη χονδρεμπορικών εταιρειών, να ελέγχει ήδη το 30% της αγοράς ενός μεγάλου αριθμού προϊόντων.

2. Ισχυρός ανταγωνισμός από ομοειδή προϊόντα. Με δεδομένο ότι η Ολλανδία είναι ένα από τα μεγαλύτερα διαμετακομιστικά κέντρα, στην αγορά διακινούνται ποιοτικά και χαμηλού κόστους προϊόντα από όλον τον κόσμο αυξάνοντας κατακόρυφα τον βαθμό ανταγωνισμού. Στα τρόφιμα, τα ελληνικά προϊόντα, όπου υπάρχουν, «χάνονται» στο πλήθος των αντίστοιχων ποικιλιών, ενώ στα φρούτα και λαχανικά δεν υφίσταται η έννοια της εποχικότητας (πχ. καρπούζι τον Φεβρουάριο). Επιπλέον, το κόστος, ακόμα και εξωτικών φρούτων, είναι ιδιαίτερα χαμηλό (πχ. ανανάς 1,99 ευρώ, μπανάνες 1,89 ευρώ κοκ).

3. Διάρκεια ζωής στο ράφι. Κύρια απαίτηση της αγοράς τροφίμων (λιανικής και χονδρικής) είναι η μεγάλη διάρκεια ζωής στο ράφι, που περιορίζει το λειτουργικό κόστος. Αυτή επιτυγχάνεται είτε με τη χρήση συντηρητικών, είτε με νέες ποικιλίες (νωπά φρούτα και λαχανικά), είτε και με τα δύο. Η πλειονότητα των ελληνικών προϊόντων διατροφής περιέχει ελάχιστα έως καθόλου συντηρητικά, με τα φρούτα και λαχανικά να προέρχονται από «παραδοσιακές» (μη σύγχρονες) ποικιλίες. Για παράδειγμα, η χώρα μας, παρά τη μεγάλη παραγωγή πορτοκαλιών, απώλεσε την αγορά της Ολλανδίας προς όφελος της Ισπανίας, επειδή τα ελληνικά πορτοκάλια έχουν χοντρή φλούδα και καταστρέφονται πολύ πιο γρήγορα.

4. Διατροφικές συνήθειες. Στην πλειονότητα των καταναλωτών, η έννοια της γεύσης είναι ταυτισμένη με την έννοια του πικάντικου και του καυτερού και η έννοια του φυσικού και υγιεινού με την έννοια του τρόπου παραγωγής (HAACP). Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι οι ντομάτες. Αν και διατίθενται σε πληθώρα σχημάτων και ποικιλιών, έχουν την ίδια σκληρότητα (κόβονται σαν τυρί) και ευπάθεια (αν παραμείνουν εκτός ψυγείου μία ημέρα, καταστρέφονται).

5. Το ελληνικό brand name είναι ταυτισμένο κυρίως με τη φέτα, παρά το γεγονός ότι το πρώτο εξαγωγικό προϊόν της χώρας μας στην Ολλανδία είναι τα φάρμακα. Ως συνέπεια,

ολλανδικές επιχειρήσεις που επιθυμούν να εισάγουν κάποιο προϊόν σπανίως το αναζητούν στη χώρα μας. Είναι χαρακτηριστικό ότι σε επανειλημμένες οχλήσεις μας σε δίκτυο διανομής, που ελέγχει 29,2% της λιανικής αγοράς, να μας κοινοποιεί τους διαγωνισμούς του για την προμήθεια και άλλων προϊόντων πέραν της φέτας, ούτε καν λάβαμε απάντηση.

6. Οι λεγόμενες «επιχειρήσεις ελληνικών συμφερόντων» περιορίζονται σε μία μικρή ομάδα μεγάλων επιχειρήσεων, που αξιοποιούν το φορολογικό σύστημα της Ολλανδίας, χωρίς να αναπτύσσουν κάποιο είδους δραστηριότητα, σε έναν αριθμό εστιατορίων, από τα οποία πολλά δεν χρησιμοποιούν ελληνικά προϊόντα και σε έναν αριθμό πωλητών λαϊκών αγορών, που συνήθως διαθέτουν και κάποιο webshop.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε: ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Δεν υπάρχουν

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ: ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η Ολλανδία, παρά τη μικρή έκταση και το σχετικά μικρό μέγεθος του πληθυσμού της, χάρη στη γεωγραφική θέση της και την οικονομική ανάπτυξη της Κεντρικής Ευρώπης (και κυρίως της όμορης Γερμανίας), αναδείχθηκε σε ένα από τα μεγαλύτερα διαμετακομιστικά κέντρα στον κόσμο. Το λιμάνι του Ρότερνταμ είναι το μεγαλύτερο στην Ευρώπη (Ρότερνταμ, Αμβούργο, Αμβέρσα, Βρέμη), ενώ το αεροδρόμιο του Άμστερνταμ (Σχίπχολ) είναι το τέταρτο μεγαλύτερο στην Ευρώπη (Λονδίνο, Παρίσι, Φρανκφούρτη, Άμστερνταμ).

Η Ολλανδία χρησιμοποιείται από τα διευρωπαϊκά δίκτυα πωλήσεων ως κόμβος (hub) για την εισαγωγή και εξαγωγή εμπορευμάτων μεταξύ Ευρώπης (βόρειας και κεντρικής) και υπολοίπων ηπείρων, γεγονός, που ερμηνεύει το υψηλό ποσοστό των ολλανδικών επανεξαγωγών (60 – 70%).

Ωστόσο, από απόψεως εσωτερικής αγοράς, η Ολλανδία διακρίνεται από χαρακτηριστικά, που δεν ευνοούν τις ελληνικές εξαγωγές (βλέπε ανωτέρω Κεφάλαιο Δ1). Ένας μεγάλος αριθμός προϊόντων, που ανευρίσκονται στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές αγορές (συμπεριλαμβανομένων και της ελληνικής) σπανίζει στην ολλανδική αγορά. Ο προσανατολισμός όμως, των ολλανδικών επιχειρήσεων στη διαφήμιση και το marketing, σε συνδυασμό με τον τρόπο λειτουργίας των ολλανδικών μέσων μαζικής ενημέρωσης, δημιουργεί την εντύπωση της ανοικτής και ελεύθερα ανταγωνιστικής αγοράς.

Η ολλανδική αγορά πρέπει να προσεγγίζεται από τις ελληνικές εξαγωγικές επιχειρήσεις παρεπόμενα, στο πλαίσιο μιας γενικότερης πολιτικής με επίκεντρο κάποια άλλη ευρωπαϊκή αγορά (πχ. γερμανική) και όχι κατά προτεραιότητα, καθώς το κόστος εισόδου είναι ιδιαίτερα υψηλό σε σχέση με το οποιοδήποτε αναμενόμενο όφελος. Επιπλέον, απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή, καθώς το νομοθετικό πλαίσιο επιτρέπει τη δημιουργία επιχειρήσεων – γραμματοκιβωτίου.

Τέλος, πρέπει να επισημανθεί ότι το πρόβλημα των ελληνικών εξαγωγών στην Ολλανδία δεν είναι ζήτημα ποιότητας ή κόστους. Τα ελληνικά προϊόντα είναι ιδιαίτερα ανταγωνιστικά, από απόψεως τόσο ποιότητας, όσο και κόστους. Το ζήτημα είναι ότι, η πλειονότητα των ελλήνων παραγωγών δεν μπορεί να ανταποκριθεί στη λειτουργία της σύγχρονης αγοράς. Μεγάλος αριθμός ετικετών ανά προϊόν με περιορισμένη παραγωγική δυνατότητα, αν δεν αποκλείει τον έλληνα παραγωγό από τη διεθνή αγορά, τον καθιστά ευάλωτο σε δίκτυα πωλήσεων με ετήσιο κύκλο εργασιών δεκάδες δις ευρώ.

Η υπέρβαση της παραπάνω αδυναμίας μπορεί να επιτευχθεί – κατά τη γνώμη μας – μόνον με συνεργατικά εξαγωγικά σχήματα (εταιρείες, πλατφόρμες, συνεταιρισμοί κοκ), που συγκεντρώνουν, επεξεργάζονται και προωθούν ένα πολύ μεγάλο μέρος της παραγωγής ενός προϊόντος με την χρήση μικρού αριθμού ετικετών ανά προϊόν, αποκτώντας έτσι τη δυνατότητα διαπραγματεύσεως με τα διεθνή δίκτυα πωλήσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ: ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

Ολλανδική Κυβέρνηση	www.government.nl
Κεντρική Τράπεζα Ολλανδίας	www.dnb.nl
Στατιστική Υπηρεσία	www.cbs.nl
Εμπορικό Επιμελητήριο	www.kvk.nl
Γραφείο Οικονομικού Σχεδιασμού	www.cpb.nl
Υπηρεσία Ξένων Επενδύσεων	www.nfia.nl
Οργανισμός Εξωτερικού Εμπορίου	www.hollandtrade.com
Διαγωνισμοί Δημόσιου Τομέα	http://aanbestedingskalender.nl
Υπηρεσία Ολλανδικής Επιχειρηματικότητας	http://english.rvo.nl
Αρχή ελέγχου ασφάλειας τροφίμων & καταναλωτικών προϊόντων	www.vwa.nl
Σύνδεσμος Βιομηχανίας & Εργοδοτών (ΣΕΒ)	www.vno-ncw.nl
Σύνδεσμος Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων	www.mkb.nl